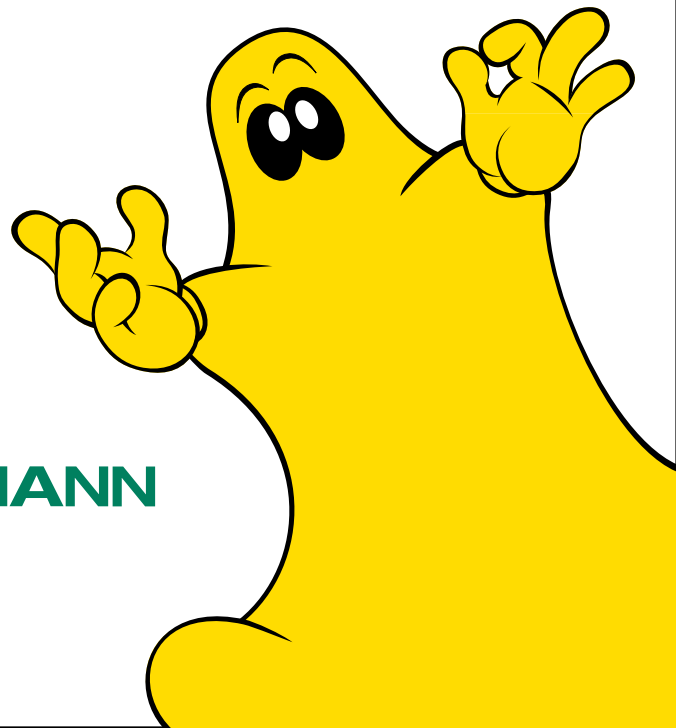

VUOSIKERTOMUS 1995

TOIMINTAKERTOMUS 134. TOIMINTAVUODELTA

Sisältö

Stockmann

Stockmann, Stockmannin perusarvot	1
Stockmann 1995	2
Tapahtumia vuonna 1995	3
Hallitus, yhtiön johto ja tilintarkastajat	4
Toimitusjohtajan katsaus	6

Toimialat

Tavaratalojen ryhmä	8
Hullut Päivät	14
Autokaupan ryhmä	16
Hobby Hall	20
Sesto	22
Seppälä	24
Akateeminen Kirjakauppa	26

Tilinpäätös 31.12.1995

Hallituksen toimintakertomus	28
Stockmannin tuloslaskelma (konserni)	33
Stockmannin tase (konserni)	34
Stockmannin rahoituslaskelma (konserni)	36
OY Stockmann AB tuloslaskelma (emoyhtiö)	37
OY Stockmann AB tase (emoyhtiö)	38
OY Stockmann AB rahoituslaskelma (emoyhtiö)	40
Tilinpäätöksen liitetiedot	41
Osakepääoma ja osakkeet	48
Osakkeenomistajat	50
Tunnuslukuja ja osakekohtaisia tietoja	51
Emoyhtiön voitonjakoehdotus	52
Tilintarkastuskertomus	53
Osoitteet	54
Tietoja osakkeenomistajille	56

Ilmaisulla Stockmann tai yhtiö tarkoitetaan OY Stockmann AB:ta emoyhtiönä sekä kaikkia niitä yhtiöitä, joista emoyhtiön välitön tai välillinen omistus on yli 50%.

Järjestyksessä 20. Hullut Päivät -kampanja on vuorossa huhtikuussa 1996. Samalla kaikkien aikojen menestyskampanja täyttää 10 vuotta.

STOCKMANN

Stockmann on vuonna 1862 perustettu suomalainen pörssiyhtiö, jolla on noin 12 000 osakkeenomistajaa. Stockmann harjoittaa vähittäiskauppaa tavoitteenaan tuottaa kaikilla toimialoillaan asiakkaalle parempia etuja kuin kilpailijat.

Kuusi kaupallista yksikköä ovat Tavaratalojen ryhmä, Autokaupan ryhmä, Hobby Hall, Sesto, Seppälä ja Akateeminen Kirjakauppa. Stockmann toimii Suomessa, Eestissä ja Venäjällä.

STOCKMANNIN PERUSARVOT

Tuloshakuisuus

Harjoitamme liiketoimintaa rahan ansaitsemiseksi; kaiken toiminnan tulee tukea tätä päämäärää. Menestyminen tuloksenteossa merkitsee osakkeenomistajille sijoituksen tuottavuutta, yritykselle liikkumavapautta ja riskinottoa sekä antaa yhteisiin päämääriin sitoutuneille hyvälle ihmiselle arvostetun työn ja mahdollisuuden kehittyä.

Asiakslähtöisyys

Ansaitsemme rahaa vain tuottamalla asiakkaan näkökulmasta todellisia ja kilpailijoita parempia etuja, jotka kokonaisuutena johtavat korkeaan asiakastyytyväisyyteen ja kiinteisiin asiakassuhteisiin. Kilpailukykyinen hinnoittelu, luotettava laatu ja hyvä asiakaspalvelu ovat keskeisiä edellytyksiä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tehokkuus

Toimimalla kilpailijoita paremmin kasvatamme myyntiä ja saavutamme korkean kustannustehokkuuden sekä hyvän pääoman käytön tehokkuuden.

Sitoutuminen

Menestymme ymmärtämällä kaikissa toiminnoissa Stockmannin yhteisten ja oman yksikön menestystekijöiden merkityksen ja sitoutumalla yhteisiin tavoitteisiin.

Ihmisten arvostus

Arvostamme ihmisten kykyä sitoutua, ottaa hallittuja riskejä ja saada aikaan tulosta. Palkitsemme onnistumisen.

STOCKMANN VUONNA 1995

Tavaratalojen ryhmä		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	2 661,8	2 479,4	2 219,3
Käyttökate	milj. mk	119,2	110,0	89,5
Liikevoitto	milj. mk	70,7	67,4	49,6

Sesto		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	715,5	662,1	547,3
Käyttökate	milj. mk	6,8	11,5	16,3
Liikevoitto	milj. mk	0,1	5,2	10,0

Autokaupan ryhmä		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	996,2	755,2	332,6
Käyttökate	milj. mk	23,4	17,9	3,8
Liikevoitto	milj. mk	20,8	15,9	1,8

Seppälä		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	613,0	550,5	450,8
Käyttökate	milj. mk	86,1	73,0	39,3
Liikevoitto	milj. mk	80,9	67,6	30,3

Hobby Hall		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	812,4	640,1	520,2
Käyttökate	milj. mk	65,6	48,1	17,1
Liikevoitto	milj. mk	61,8	44,7	13,6

Akateeminen Kirjakauppa		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	444,8	394,1	393,6
Käyttökate	milj. mk	19,8	13,6	8,0
Liikevoitto	milj. mk	15,8	9,7	4,0

Avainlukuja

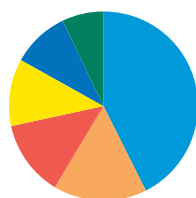
		1990	1991	1992	1993	1994	1995	Muutos 94/95 Mmk
Myynti	Mmk	3 990,3	3 799,3	3 939,5	4 463,8	5 486,1	6 249,1	763,0
Liikevaihto	Mmk	3 289,8	3 108,1	3 233,1	3 659,2	4 507,0	5 162,7	655,7
Henkilöstökulut	Mmk	582,0	560,5	568,2	620,2	656,6	762,8	106,2
Henkilöstökulut liikevaihdosta	%	17,7	18,0	17,6	16,9	14,6	14,8	
Käyttökate	Mmk	139,3	146,1	177,1	192,1	302,1	340,4	38,3
Toiminnallinen tulos ¹⁾	Mmk	70,4	89,3	147,2	160,2	246,9	280,3	33,4
Investoinnit	Mmk	96,2	124,2	144,7	185,2	132,9	273,7	140,8
Taseen loppusumma	Mmk	1 576,5	2 533,3	2 624,1	2 657,6	2 899,7	3 176,2	276,5
Osakepääoma	Mmk	188,4	188,4	188,4	192,2	288,3	288,3	
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	Mmk	1 351,2	1 402,8	1 504,9	2 397,5	3 390,3	3 446,2	55,9
Osingot	Mmk	37,7	47,1	47,1	57,7	86,5	100,9*	14,4
Osinko osaketta kohti, osakeantikorjattu	mk	2,67	3,33	3,33	4,00	6,00	7,00*	1,00 mk
Tulos osaketta kohti, osakeantikorjattu	mk	2,42	4,70	8,53	8,01	12,79	13,71**	0,92 mk
Omavaraisuusaste	%	64,2	64,7	65,5	67,1	65,7	63,6	
Sijoitetun pääoman tuotto-%	%	5,5	6,5	9,5	9,2	12,7	13,2	

¹⁾ Voitto ennen satunnaisia, varauksia ja veroja

* Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

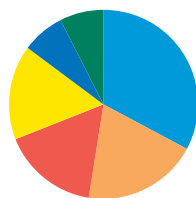
** Huomioitu optiolainan laimennusvaikutus

Myynti yksiköittäin

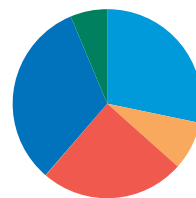
42,6 %	Tavaratalojen ryhmä
16,0 %	Autokaupan ryhmä
13,0 %	Hobby Hall
11,5 %	Sesto
9,8 %	Seppälä
7,1 %	Akateeminen Kirjakauppa

Myynti tuotealueittain

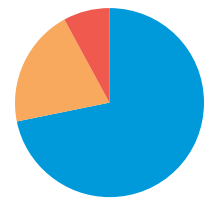
32,8 %	Muoti
19,7 %	Elintarvikkeet
16,5 %	Koti
16,2 %	Autot
7,5 %	Vapaa-aika ja harrastus
7,3 %	Kirjat, lehdet, paperi

Kaupallisen tuloksen jakautuminen (LIIKEVOITTO)

28,3 %	Tavaratalojen ryhmä
8,3 %	Autokaupan ryhmä
24,7 %	Hobby Hall
0,0 %	Sesto
32,4 %	Seppälä
6,3 %	Akateeminen Kirjakauppa

Tuloksen lähteet (KÄYTTÖKATE)

71,8 %	Kaupalliset yksiköt
20,3 %	Kiinteistöt
7,9 %	Rahoitusnetto

Stockmannin toimitusjohtaja Ari Heiniö ampui Suomi sodassa 1939-45 – kunnia veteraaneille -erikoisnäyttelyn avajaislaukauksen Sturm-rynnäkkötykistä Aleksanterinkadulla Helsingin tavaratalon edustalla.

Menestyksenkäskanta-asiakaskampanja

Tavaratalojen ja Akateemisen Kirjakaupan kanta-asiakaskampanja tuotti helmikuussa erinomaisen tuloksen: yli 10 000 uutta Stockmann-kortin haltijaa. Tällä kertaa kampanjan kohteena olivat erityisesti lapsiperheet ja nuoret.

Helmikuussa 1996 kanta-asiakkaita on jo yli 400 000.

Suomi sodassa - kunnia veteraaneille -näyttely

Sen johdosta, että sotien päättymisestä oli kulunut 50 vuotta, Stockmann järjesti Helsingin tavaratalon Argos-hallissa toukokuussa Suomi sodassa 1939-45 – kunnia veteraaneille -näyttelyn. Kadetit esittelivät suomalaispuolustajien ”kättä pidempää” ja keskeisiä sotatapahtumia valokuvien ja esineistön avulla. Näyttelyn yhteydessä toimi sotilaskoti. Tapahtuman aikana veteraaneille myönnettiin ostoksista ylimääräinen alennus.

Jääkiekon kultajuhla

Stockmann oli mukana jääkiekon maailmanmestarien pääjuhlassa Helsingin Kauppatorilla toukokuun alussa. Joukkueen pelaajat saivat Stockmannin lahjakortin.

IADS ja tulevaisuuden tavaratalobusiness

Kansainvälinen tavaratalojärjestö International Association of Department Stores

(IADS), piti 36. kongressinsa Stockmannin isännöimänä toukokuussa Helsingissä. Tulevaisuuden tavaratalobusinessistä käsittelevään kokoukseen osallistui isäntien lisäksi 30 tavarataloyrityksen johtajaa kaikkialta Euroopasta.

Toimitusjohtaja Ari Heiniö kutsuttiin IADS:n puheenjohtajaksi.

Tallinnan Stockmann-tavaratalon peruskivi muurattiin

Tallinnassa huhtikuussa 1996 avattavan Stockmann-tavaratalon peruskivi muurattiin kesäkuussa. Tallinnan keskustassa Liivalaia-kadulla sijaitsevaan tavarataloon tulee ensimmäisessä vaiheessa kaksi kerrosta, joissa on myyntipinta-alaa noin 5 300 neliometriä.

Helsingin Herkku laajeni ja uudistui

Helsingin tavaratalon Herkkuosasto laajeni kahteen myyntikerrokseen syyskuussa. Osaston pinta-ala kasvoi noin 40 prosenttia. Leveämmät käytävät ja tilavammat palvelutiskit helpottavat ja nopeuttavat ostosten tekoa.

Turun ja Friisilän Etujätit avattiin

Seston Etujätit muodostivat ketjun, kun Vantaan Etujätin jatkoksi perustettiin Turkuun lokakuussa ja Espoon Friisilään marraskuussa Etujätti-suurmyymälät. Neljäs Etujätti avataan Tampereen Linnainmaalla toukokuussa 1996. Uudet

myymälät ovat pinta-alaltaan noin 5 000 neliometriä ja tavoittelevat kukin noin 100 miljoonan markan vuosimyyntiä.

Seppälästä Suomen suurin vaatekaupan ketju

Seppälän myymäläverkosto laajeni 10 uudella myymälällä. Seppälä-ketjuun kuului vuoden 1995 lopussa 71 omaa ja kolme yhteistoimintakauppiaiden myymälää.

Forum ja Stockmannin välinen tunneli

Forum ja Stockmannin välisen tunnelin suunnitelmat valmistuivat. Tunneli vedetään Kalevankadun suuntaisesti Mannerheimintien alta tavaratalon kulmaan.

Jalankulkutunneli avataan maaliskuussa 1997.

Autokaupan ryhmä laajenee Turkuun

Oy Ford Ab ja Stockmann tekivät sopimuksen Turun talousalueen Ford -edustuksesta. Stockmann aloittaa Ford -myynnin ja huollon Turussa toukokuussa 1996. Laajentuminen merkitsee Stockmannin Ford-myyntille noin kolmanneksen kasvua.

Tapiolan Stockmannille suunnitteilla lisärakennus

Tapiolan Stockmannin laajennussuunnitelmat julkistettiin lokakuussa. Suunnitelman toteutuessa Tapiolan tavaratalo saa kolmikerroksisen lisärakennuksen Merituulentien yläpuolelle keuhkulla 1998. Uudisrakennus nivoisi tavaratalon myyntipisteet näyttäväksi kokonaisuudeksi ja toisi tavaratalolle lähes 4 000 neliometriä lisätilaa.

Akateemisen Kohtaamispaikka 25 vuotta

Akateeminen Kirjakauppa juhli Kohtaamispaikan 25-vuotissyntymäpäiviä näyttävästi lokakuussa. Juhlien kunniavieraina olivat presidentti Mauno Koivisto ja kulttuuriministeri Claes Andersson.

HALLITUS, YHTIÖN JOHTO JA TILINTARKASTAJAT

Hallitus	Jäsen vuodesta	Toimikausi päättyy keväällä
Puheenjohtaja, Lasse Koivu Diplomiekonomi, toimitusjohtaja, Föreningen Konstsamfundet	1991	1997
Varapuheenjohtaja, Erkki Etola Diplomi-insinööri, toimitusjohtaja, Oy Etola Ab	1981	1996*
Ari Heiniö Varatuomari, toimitusjohtaja, OY Stockmann AB	1989	1996*
Pertti Niemistö Kauppaneuvos, varatuomari	1989	1998
Kurt Stenvall Varatuomari	1988	1997
Christoffer Taxell Oikeustieteen kandidaatti, konsernijohtaja, Partek Oy Ab	1985	1997
Henry Wiklund Kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland rf	1993	1996*

* erovuorossa

OY Stockmann AB:n hallituksen jäsenet ja henkilöstön edustajat hallituksessa. Edessä vasemmalta oikealle Lasse Koivu, Erkki Etola ja Christoffer Taxell. Takana vasemmalta Kurt Stenvall, Ari Heiniö, Pertti Niemistö, Henry Wiklund, Kim von Walzel ja Leena Huppunen.

Henkilöstön edustajat hallituksessa

1.4.1995 - 31.3.1996

Leena Huppunen, (1.12.1995-31.3.1996) Yhtymälautakunta
Aino Paavilainen, (1.4.-30.11.1995) Yhtymälautakunta
Kim von Walzel, Stockmannin ylemmät toimihenkilöt

Yhtiön johtoryhmä

Ari Heiniö, toimitusjohtaja
Stig-Erik Bergström, varatoimitusjohtaja; talous, rahoitus, tietohallinto, kiinteistöt
Hannu Penttilä, varatoimitusjohtaja; tavaratalot, ulkomaan toiminnot
Risto Kiiski, Seston johtaja
Aarno Pohtola, Autokaupan ryhmän johtaja

Kaupallisten yksiköiden johtajat

Marjatta Björn, Seppälä
Risto Kiiski, Sesto
Hannu Penttilä, Tavaratalojen ryhmä
Aarno Pohtola, Autokaupan ryhmä
Doris Stockmann, Akateeminen Kirjakauppa
Veikko Syvänen, Hobby Hall

Tilintarkastajat

Eric Haglund, KHT
Krister Hamberg, KHT

Varatilintarkastaja

KPMG Wideri Oy Ab

Haluan osoittaa lämpimät kiitokseni osakkeenomistajillemme, asiakkaillemme, yhteistyökumppaneillemme sekä kaikille hyvälle stockmannilaisille heidän myötävaikutuksestaan yhtiön hyvään tulokseen.

TAAS KERRAN HYVÄ VUOSI

Vuosi 1995 oli Stockmannille taas kerran suotuista. Myynti, asiakkaiden määrä ja markkinaosuudet kasvoivat. Kaikki kaupalliset yksikkömme onnistuivat keskimääräistä paremmin ja useimmat omalla alallaan parhaiten. Tähän pyrimme ja voimme tuntea ansaittua tyytyväisyyttä saavutuksestamme. Eurooppalaisessa Suomessa voimme myös olla tyytyväisiä omaan tehokkuuteemme verratessamme sitä keskeisten Euroopan maiden kaupan yritysten tehokkuuteen.

Ilonaiheita riitti muutoinkin: kaikkien kaupallisten yksiköittemme myönteinen tuloskehitys on yksi niistä. Näin sanoessani en sulje pois Sestoa, jonka liikevoitto pieneni seurauksena tietoisesta panostuksesta uuspe rustantaan.

Eri yksiköiden kehitys kuvataan hallituksen toimintakertomuksessa ja yksityiskohtaisesti toimialakatsauksissa. Monien onnistumisten joukossa oli vain yksi suurempi pettymys: Tavaratalojen ryhmän ulkomaantointojen tuloskehitys Venäjällä. Sieläkin tilanne on nyt aikaisempaa paremmin hallinnassa.

Stockmannin myynti kasvoi viime vuonna 763 miljoonalla markalla 6 249 miljoonaan markkaan eli 13,9 prosenttia. Kasvu oli pääosin seurausta aktiivisesta myyntitoiminnasta.

Tuloksemme parani 33,4 miljoonalla markalla 280,3 miljoonaan markkaan eli 13,5 prosenttia.

Kun vertaamme myyntiämme 90-luvun alkuvuosien myyntilukuihin, olemme kasvattaneet myyntiämme

laman alkuvuosien vajaasta neljästä miljardista noin 60 prosentilla runsaaseen 6,2 miljardiin markkaan.

Vastaavasti tuloksemme on - jos vertaamme sitä meille pahimpaan lamavuoteen 1990 - nelinkertaistunut 70,4 miljoonasta markasta 280,3 miljoonaan markkaan.

Uskon, että myös osakkeenomistajamme voivat olla tyytyväisiä: maksumamme osingot ovat vastaavana aikana nousseet 37,7 miljoonasta markasta 86,5 miljoonaan markkaan eli yli kaksinkertaisiksi ja nousevat hallituksen esityksen mukaan tänä vuonna jo yli 100 miljoonaan markkaan.

Perusarvojen merkitys

Merkittävän perustan selviytymiselle lamasta ja myönteiselle kehitykselle loivat vuonna 1990 määrittämämme yhteiset perusarvot, jotka ovat sanonnoiltaan nyt hiukan uudistettuina luettavissa tämän kertomuksen ensimmäisellä aukeamalla. Ne ovat tänään yhtä ajankohtaiset kuin laman keskelläkin. Siksi toistan arvoihin sisältyvät keskeiset lupauksemme.

Osakkeenomistajille lupaamme harjoittaa liiketoimintaa rahan ansaitsemiseksi, tavoitteenamme:

- yrityksen menestys
- omistajien sijoituksen tuottavuus
- yrityksen liikkumavaran ja riskinottokyvyn ylläpitäminen sekä
- kustannusten ja pääoman käytön tehokkuus.

Asiakkaillemme lupaamme:

- todelliset ja kilpailijoita paremmat edut
- korkean tyytyväisyyden
- hyvän asiakassuhteen
- kilpailukykyiset hinnat
- luotettavan laadun ja
- hyvän asiakaspalvelun.

Hyville stockmannilaisille lupaaamme:

- arvostetun työn
- mahdollisuuden kehittyä
- mahdollisuuden ottaa hallittuja riskejä ja saada aikaan tulosta sekä
- onnistumisen ilon ja siihen liittyvän palkitsemisen.

Tuloksen lähteet

Olen Stockmannin "lamansietokyvyn" osoittamiseksi perinteisesti korostanut, että kaupallinen toiminta tuottaa meille rahaa sekä käyttökattena että kaupallisten yksiköiden omistamillamme kiinteistöille maksamina vuokratuottoina. Sen lisäksi olemme saaneet rahoitustoiminnastamme nettotuottoja.

Kaupallisen toiminnan osuus tuloksesta on kasvanut koko 1990-luvun ajan. Kaupallisten yksiköiden osuus tuloksesta on viimeisten kuuden vuoden kuluessa kasvanut noin 30 prosenttiyksikköä, kun taas kiinteistöjen ja rahoituksen osuus on pienentynyt.

Vuonna 1995 kaupallisen toiminnan tuotot olivat 71,8 prosenttia, vuokratuotot 20,3 prosenttia ja rahoituksen nettotuotot 7,9 prosenttia tuloksesta.

Tavoitteena etumatkan säilyttäminen

Uskon, että vuosi 1996 tulee vielä olemaan kaupalle kohtuullisen hyvä. Esitin vuosi sitten tässä katsauksessani arvion, jonka mukaan "vähän pitemmälle tulevaisuuteen katsottuna näyttää kuitenkin siltä, että kansantaloutemme ratkaisemattomat ongelmat ovat niin suuret, että maamme on uudelleen ajautumassa kohti vaikeita aikoja, ennen kuin edellisistä on ehditty kunnolla selviytyä". Tämä arvio on tätä kirjoittaessani entistä ajankoh-

taisempi. Ongelmamme ovat yhä aivan liian korkea työttömyys, aivan liian korkea velkaantuneisuus sekä aivan liian korkea työn tekemiseen ja teettämiseen kohdistuva verotus. Yhteiskuntamme ei näytä kykenevän ratkaisemaan näitä ongelmia. Ainoaksi ratkaisuksi toivottu ja päätetty voimakas talouden kasvu ei toteudu vain toivomalla. Siksi toistan myös sen lupaukseni, että tulemme edelleen vaurautumaan siihen, että pystymme säilyttämään tuloksenteokkykymme myös ulkoisten olosuhteiden uudelleen mahdollisesti vaikeutuessa. Teemme tämän niinkuin ennenkin: vahvistamme asemiamme kaupallisisessa kilpailussa tavoitteenamme säilyttää etumatkamme ja oman alamme parhaan yrityksen asema. Samaan aikaan yritämme pitää vakavaraisuutemme korkeana ja riskit hallittuina.

Takanamme ovat laman oloissa voimakkaan kasvun vuodet. Uskon myyntimme kasvun jatkuvan myös kuluvana vuonna yhtä suotuisasti kuin 1995.

Päätän katsaukseni perinteisesti lupamalla, että pystymme tänäkin vuonna tekemään kohtuullisen hyvän tuloksen.

Helsingissä helmikuussa 1996

Ari Heiniö

Stockmannin myynnin arvon kehitys 1994/1995

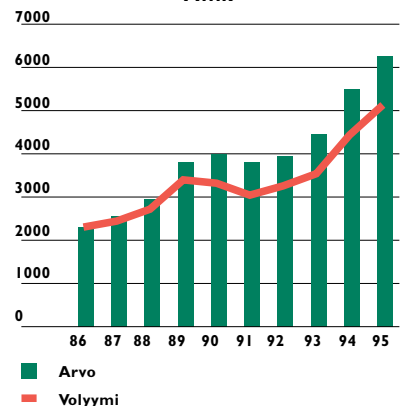
	Muutos %
Stockmann yhteensä	13,9
Tavaratalojen ryhmä Suomessa	9,6
Autokaupan ryhmä	31,9
Hobby Hall	26,9
Sesto	8,1
Seppälä	11,4
Akateeminen Kirjakauppa	12,9

Vähittäiskaupan myynnin arvon kehitys Suomessa* 1994/1995

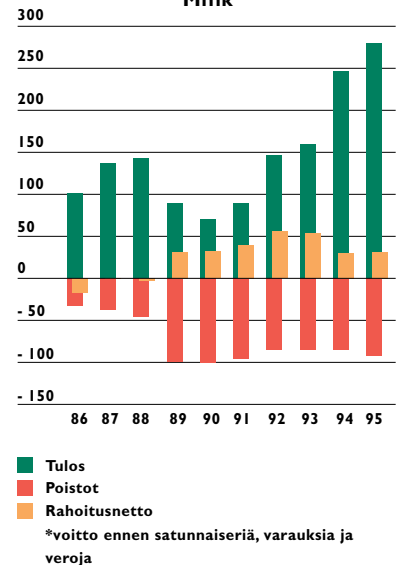
	Muutos %
Vähittäiskauppa	4,5
Tavaratalokauppa	2,9
Moottoriajoneuvot, varaosat	15,7
Kodinkoneet ja sisustustarvikkeet	15,2
Päivittäistavarakauppa	-3,0
Tekstiili- ja vaatetuskauppa	8,5
Kirja- ja toimistotarvikemyynti	13,5

* lähde Tilastokeskus

Myynti 1986-1995, Mmk

Toiminnallinen tulos* 1986-1995, Mmk

*voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja

Stockmann-tavaratalot Helsingin keskustassa ja Itäkeskuksessa, Tapiolassa, Tampereella sekä Turussa tarjoavat asiantuntevasta ja hyvää palvelua miellyttävässä ympäristössä. Menestyksen perusta on ainutlaatuisen laaja valikoima hyviä tuotteita kilpailukyysisin hinnoin. Ulkomaan toimintoihin kuuluu neljä myymälää Moskovassa ja yksi Pietarissa. Tallinnan myymälän tilalle avataan täysimittainen tavaratalo huhtikuussa 1996.

Tavaratalojen ryhmän myynti kasvoi ja tulos parani vuoden 1995 aikana. Arvonlisäverollinen kokonaisymyynti oli 2 661,8 miljoonaa markkaa. Liikevaihto oli 2 210,7 miljoonaa markkaa, joka merkitsi kokonaisuudessaan 7,6 prosentin kasvua. Liikevaihto kotimaan tavarataloissa kasvoi lähes 179,6 miljoonaa markkaa eli 10,3 prosenttia, kun taas ulkomaan toimintojen liikevaihto laski 23,1 miljoonaa markkaa.

Kaikkien kotimaan tavaratalojen kasvu oli erinomainen ja eri paikkakuntien kilpailijoita merkittävästi parempi. Myös kansainvälisiin yhteistyökumppaneihinsa eli keskeisten Euroopan maiden johtaviin tavarataloihin verrattuna Stockmann-tavaratalojen myynnin kehitys oli paras.

Kotimaan tavaratalojen myyntikate parani. Kustannustehokkuus kehittyi myönteisesti. Erityismaininnan ansaitsevat materiaalitoinnot, jossa uudistetulla toimintamallilla päästiin markkamääräisesti alempaan kustannustasoon kuin viisi vuotta aikaisemmin, vaikka kokonaisvolyymi ja tavaratalojen määrä on kasvanut. Tämän kehityksen seurauksena kaikki tavaratalot ylsivät jälleen historiaansa parhaaseen käyttökatteseen.

Tavaratalojen ryhmä		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	2 661,8	2 479,4	2 219,3
Osuus Stockmannin myynnistä	%	42,6	45,2	49,7
Käyttökate	milj. mk	119,2	110,0	89,5
Liikevaihto	milj. mk	70,7	67,4	49,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	11,8	11,1	8,7
Investoinnit	milj. mk	93,6	59,8	54,6
Henkilöstö 31.12.		3 903	3 602	3 018

Maakampanjat ovat Stockmann-tavaratalojen parasta antia, kun haluamme tarjota mielenkiintoisia elämyksiä. Maakampanjojen aatelia on kautta aikojen ollut Italia, suomalaisten suursuosikki. Muotinäytösten, herkkutapahtumien ja muun ohessa nähtävänä syksyllä 1995 oli myös Leonardo Da Vincin keksintöjen näyttely.

Ulkomaan toimintojen markkamääräinen liikevaihto laski 7,6 prosenttia. Uusia myymälöitä ei vuoden aikana avattu. Venäjän talouden vaikeudet, kiristynyt, osin epäterve kilpailu ja Suomen markkaan nähden alhainen dollarin kurssi johtivat sekä myynnin että myyntikatteen putoamiseen, minkä vuoksi edellisen vuoden tappio kasvoi.

Vuoden suurimmat investoinnit olivat Tallinnan tavaratalon käynnistyneet rakennustyöt, Helsingin tavaratalon Herkkuosaston laajennus ja muut osastouudistukset sekä Tampereen tavaratalon muotikerroksen kokonaisuudistus. Tietohallinnon alueella kehitettiin kanta-asiakkaiden hallintajärjestelmiä ja otettiin ulkomaan toimintojen osto- ja materiaalitointoja palveleva tietojärjestelmä MOVE kokonaisuudessaan käyttöön.

Menestyvää markkinointia

Markkinointiin panostettiin edellisvuotta enemmän kaikilla rintamilla: ilmoittelussa, magalogeissa, kanta-asiakkaille suunnatussa suoramainonnassa ja tavarataloissa itsessään.

Tulosta syntyi ja ennätysiä rikottiin. Kiinnostavilla kampanjoilla kasvatettiin asiakasvirtaa ja myyntiä. Kevätkaudella toteutettiin muun muassa laajasisältöinen urheilukauden avauskampanja. Syksyn pääkampanja oli "Italia, con amore". Hullujen Päivien aikaisemmat ennätystulokset ylittyivät takuuvarmasti sekä keväällä että syksyllä. Uudeksi kanta-asiakasmääräksi kirjattiin lähes 400 000. Määrä kasvoi 50 000 asiakkaalla vuodessa.

Kanta-asiakkaille kehitettiin entistä parempia palveluja. Tästä hyvänä esimerkkinä on uusien asiakaskorttien, myös luotollisten, valmistaminen omilla laitteilla asiakkaan odottaessa. Kanta-asiakasjärjestelmi-

en uudistaminen antaa paremmat mahdollisuudet ymmärtää asiakkaiden tarpeita, kun valikoimia ja palveluja kehitetään.

Asiakasmäärät ja -profiilit ovat kehittyneet myönteisesti kaikilla tavaratalopaikkakunnilla ja kaikissa ikäryhmissä. Tavoitamme kanta-asiakkaat jo nuorina.

Helsingin tavaratalo uudistui ja kehittyi

Helsingin tavaratalon arvonlisäverollinen myynti oli 1 272,6 miljoonaa markkaa, jossa kasvua oli 7,8 prosenttia. Asiakasmäärä nousi 4 prosenttia. Tavaratalon myynnin kasvu ylitti selkeästi kilpailijoiden kasvun Helsingin keskustassa. Tavaratalossa toimi-

vien yhteistyöyritysten myynti oli 165,0 miljoonaa markkaa, jossa kasvua oli 7 prosenttia.

Tavaratalo ylitti myynti- ja käyttökäytetavoitteensa. Edellisen vuoden ennätystulos parani jälleen merkittävästi.

Vuoden aikana kasvattivat parhaiten myyntiään seuraavat osastot: Boutique (26 %), radio ja TV (25 %), urheilu (22 %), miesten vaatetus (19 %) ja miesten asusteet (12 %).

Vuoden suurin investointi oli Herkkuosaston laajennus kahteen myyntikerrokseen syyskuun alussa. Osaston pinta-ala kasvoi laajennuksen myötä noin 40 prosenttia. Laajennustyöt toteutettiin tehtyjen suunnitelmien ja aikataulun mukaisesti. Asiakkaat ovat ottaneet uudistetun osaston erittäin myönteisesti vastaan.

Tavaratalon 7. kerroksen kaupallistaminen jatkui uuden Koti- ja Kunnostusosaston avauksella tammikuussa. Osaston valikoimiin kuuluvat mm. keittiöt, kylpyhuonekalusteet, lattiamateriaalit, säilytysratkaisut ja suuret keittiökoneet.

Helsingin keskustan tavaratalon Herkkuosaston kaivattu laajennus kahteen tasoon avattiin Italia-kampanjan yhteydessä syyskuussa. Nauhan leikkasi juhlavasti ylipormestari Kari Rahkamo Italian suurlähettiläsparin läsnäollessa.

Tampereen tavaratalon muodin ja vapaa-ajan alueiden täydellinen uudistus onnistui erinomaisesti. Asiakkaat kiittivät ja valitsivat heti Stockmannin ykkösostospaikakseen.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ulkomaanterminaalissa avattiin uusi Stockmann Gourmet -herkkumyymälä ja yhdistettiin kaksi olemassa olevaa erillistä lahjavara- ja asuste-myymälää.

Forumien parkkihallin ja tavaratalon välisen tunnelihankkeen ja siihen liittyvän nykyisessä kellarissa sijaitsevan kaupallisen lisäalueen suunnittelutyö ja lupamenettely edistyivät aikataulun mukaisesti. Alue on tarkoitettu avata kaupalliseen käyttöön alkuvuonna 1997.

Itäkeskuksen kasvu jatkui

Itäkeskuksen tavaratalon arvonlisäverollinen myynti oli 239,2 miljoonaa markkaa. Myynti lisääntyi edellisvuodesta 16,3 prosenttia ja asiakasmäärä kasvoi 13 prosenttia. Itä-Helsingin alueella ei vuoden aikana tapahtunut suurempia muutoksia. Kauppakeskuksen myynti kasvoi 8 prosenttia ja asiakasmäärät 4 prosenttia. Näin ol-

len Stockmannin markkinaosuus Itä-Helsingissä kasvoi selvästi kaikilla tuotealueilla.

Vuoden aikana kasvattivat tavaratalon osastoista parhaiten myyntiään äänilevyt (35 %), miesten vaatetus (28 %), laukut ja jalkineet (24 %), kahvio (23 %), naisten alusvaatteet

(23 %) sekä lahjat (23 %). Lisäksi on syytä mainita herkkuosaston myynnin kehitys (10 %), joka hintojen laskun vuoksi vastaa noin viidenneksen volyymin kasvua.

Suunniteltua parempi myynninkehitys sekä kustannushallinta johtivat sekä edellisvuotta että tavoitetta selvästi parempaan käyttökatteeseen.

Suurimmat muutokset tavaratalon osastoilla tehtiin naisten ja miesten muodin "Profilo"-alueilla, joissa lattiat sekä osa kalusteista uusittiin keväällä. Myynnin kehitys näillä alueilla on muutosten jälkeen ollut hyvä. Lisäksi uusittiin Herkun sisäänkäynti ja Herkun sekä kahvion paistosteet.

Tapiolan hyvä kehitys jatkui

Tapiolan tavaratalon arvonlisäverollinen myynti oli 282,4 miljoonaa markkaa. Kasvu edellisestä vuodesta oli 11,3 prosenttia. Asiakasmäärä kasvoi kaikilla tuotealueilla, ja lisäys edellisvuodesta oli 5 prosenttia.

Kiinnostus kanta-asiakasetuihin jatkoi vahvaa kasvuaan. Etuvihon tuotteita myytiin neljännes edellisvuotta enemmän.

Vuoden aikana kasvattivat parhaiten myyntiään urheilu (27 %), musiikki (24 %), miesten vaatetus (19 %), puutarha ja kennel (19 %), miesten asusteet (18 %), naisten alusvaatteet (18 %) ja jalkineet (18 %). Voimakkaasta hintojen laskusta huolimatta herkkuosaston myynti kasvoi peräti 8 prosenttia.

Koko vuoden jatkuneen hyvän myynninkehityksen ja kustannushallinnan vuoksi tavaratalo paransi viime vuodesta sekä myynti- että käyttökateulostaan.

Espoon alueen kilpailutilanne on kiristynyt viime vuosina voimakkaasti. Tapiolan liikekeskuksen merkityksen ja elinvoimaisuuden varmistamiseksi Stockmann on käynnistänyt laajennussuunnitelun. Tavoitteena on tavaratalon myyntineliöiden lisäksi saada myös lisää paikoitustilaa ja yhdistää nykyiset tilat entistä toimivammaksi kokonaisuudeksi, jolloin liikekeskuksen palveluvalmiuden uskotaan paranevan ja monipuolistuvan edelleen. Samalla Sampokuja muuttuisi entistä viihtyisämmäksi.

Tampere kasvoi kaupungin suurimmaksi

Tampereen tavaratalon arvonlisäverollinen myynti oli 278,8 miljoonaa markkaa. Tavaratalon myynti parani 10,7 prosenttia. Asiakasmäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 7 prosenttia. Hyvä kasvu merkitsi sitä, että tavaratalo nousi Tampereen suurimmaksi tavarataloksi ohi pinta-alaltaan huomattavasti suuremman CitySokoksen.

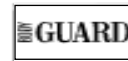
Hyvään myyntiin vaikutti omalta osaltaan hienosti onnistunut muotikerroksen täydellinen uusiminen, joka toteutettiin kesäkuukausien aikana myynnin olennaisesti kärsimättä. Muotikerroksessa uusittiin kaikki pintamateriaalit sekä myyntikalus-

Omien merkkien kehittäminen on ollut vahva kilpailuvaltti tavarataloille. Erottavuus ja hintakilpailukyky ovat kohentuneet samalla kun uusien kanta-asiakkaiden ostouskollisuus on lisääntynyt.

teet ja naisten ja miesten muotiosastot sijoitettiin uusille alueille. Myös valaistusta uusittiin. Samassa yhteydessä tehtiin muutamia osastosiirtoja kerrosten välillä.

Vuoden aikana parhaiten kehittivät miesten vaatetus (26 %), musiikki (26 %), vuodevaatteet (25 %), jalkineet (20 %), miesten asusteet (20 %) ja kodin tekstiilit (20 %). Herkkuosaston myynnin kasvu oli 7 prosenttia, mitä on pidettävä erittäin hyvänä saavutuksena, kun otetaan huomioon ruoan hintojen merkittävä lasku.

Toimintakulujen laskiessa suhteessa myyntiin, käyttökate muodostui kaikkien aikojen parhaaksi ja ylitti reilusti tavoitteen ja edellisen vuoden tuloksen.

BAKITO

Kanta-asiakkaiden arvostus alkaa jo liittymishetken hyvällä palvelulla: asiakaskortin saa heti käteensä ja ostaminen voi alkaa.

Helsingin tavaratalon Argos-hallissa järjestetään vuoden mittaan monta näyttävää tapahtumaa. Toukokuussa toteutettiin Suomi sodassa 1939-45 – kunnia veteraaneille -näyttely.

Suomi sodassa -näyttelyn vetonauloina toimivat suomalaispuolustajien "kättä pidemmät" ja muu sotasesineistö.

Turku ennätystulokseen

Turun tavaratalon arvonlisäverollinen myynti oli 256,3 miljoonaa markkaa, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 10,0 prosenttia. Markkinaosuus Turun tavaratalokaupasta kasvoi selvästi. Uudistetun muotikerroksen ensimmäinen täysi vuosi tuotti 14 prosentin myynnin kehityksen, jolla tavaratalo vakiinnutti asemansa suurimpana vaatetuskauppiaana Helsingin ulkopuolella.

Tuotealueista parhaiten kehittivät urheilu (37 %), jalkineet (22 %), miesten asusteet (20 %), naisten vaatetus (18 %) ja musiikki (18 %). Herkun myynnin kasvu oli 3 prosenttia, jota voidaan pitää erittäin hyvänä, kun otetaan huomioon hintojen lasku ja äärimmilleen kiristynyt kilpailu.

Vuoden aikana ei tehty merkittäviä osastouudistuksia. Kehittämisen painopiste oli toiminnan laadun paran-

tamisessa niin asiakaspalvelussa kuin sisäisissä toiminnoissakin.

Tavaratalon käyttökate ylitti reippaasti tavoitteensa ja oli ylivoimaisesti paras Turun tavaratalon kolmetoistavuotuisen toiminnan aikana.

Ulkomaan toimintojen tulos heikkeni edelleen

Ulkomaan toimintojen arvonlisäverollinen myynti oli 332,5 miljoonaa markkaa, joka merkitsi 6,3 prosentin laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Myynnin lasku oli suurin Moskovan elintarvike- ja elektroniikkamyymälöissä, kun taas Moskovan muotimyyvälät, sekä Pietarin ja Tallinnan myymälät kehittivät olosuhteisiin nähden tyydyttävästi.

Koska myös myyntikate suhteessa liikevaihtoon heikkeni, oli toiminnan tappio edellisvuotta suurempi.

Uuden vuoden haasteet

Tavaratalojen ryhmä varmistaa alkavana vuonna asemiaan tulevaisuutta silmällä pitäen. Helsingin tavaratalon ja Forumin paikoitustilan välisen jalankulutusunnelin ja siihen liittyvien myymälätilojen laajentaminen kellarikerrokseen jatkuu. Myös Tapiolan tavaratalon laajennussuunnitelmaa viedään eteenpäin. Tampereen tavaratalon taloustarvike ja kodin sisustus uudistetaan. Ulkomaan toiminnoissa keskeisiä tavoitteita ovat kaksi vuotta jatkuneen tappiokierteen katkaiseminen ja Tallinnan tavaratalon onnistunut käyttöönotto.

Tavaratalojen myynti tavara-alueittain 1995

	Osuus kokonais- myynnistä %	Muutos %
Miesten vaatus ja asusteet	10,9	19,2
Naisten vaatus ja asusteet	18,4	10,2
Lasten ja nuorten vaatus	6,7	8,5
Jalkineet	3,0	18,6
Kosmetiikka	4,5	11,5
Muoti yhteensä	43,5	12,7
Kodin sisustus, kankaat käsityöt ja taloustavarat	12,0	11,2
Vapaa-aika ja liikunta	10,2	17,4
Elintarvikkeet	19,6	4,6
Kahviot ja erilliset palvelut	2,2	-9,9
Muut yhteensä	44,0	8,2
Ulkomaan toiminnot	12,5	-6,3
Yhteensä	100,0	8,0

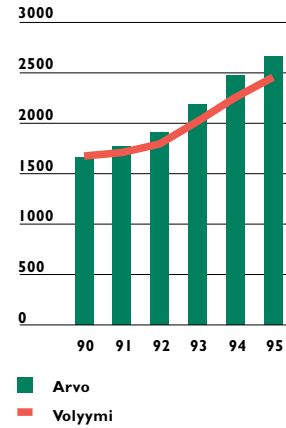
Tavaratalojen myynti 1995

	Mmk 1995	Mmk 1994	Muutos %
Helsinki	1 272,6	1 180,4	7,8
Tapiola	282,4	253,6	11,3
Itäkeskus	239,2	205,6	16,3
Turku	256,3	233,0	10,0
Tampere	278,8	251,9	10,7
Ulkomaan toiminnot	332,5	354,8	-6,3
Yhteensä	2 661,8	2 479,4	7,4

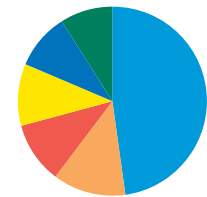
Voittoisan vuoden voittajien kädenpuristusta seurasi Stockmannin lahjakortin ojentaminen jokaiselle MM-kiekkoleijonalle. "Den glider in" kaikui myös tavaratalojen sisäisenä kannustuslauluna. Varatoimitusjohtaja Hannu Penttilän ja Helsingin tavaratalon johtaja Henri Buchtin ojentamat lahjakortit vastaanotti joukkueensa puolesta kapteeni Timo Jutila.

Tavaratalojen ryhmän myynnin kehitys 1990-1995, Mmk

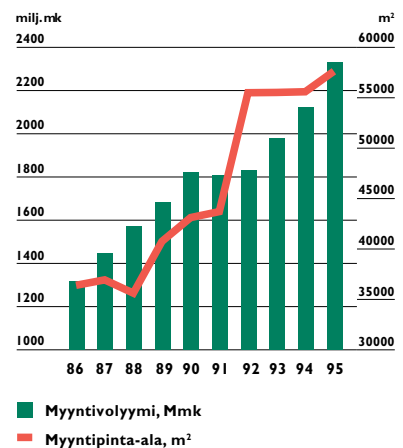

Myynnin jakautuminen tavarataloittain

- 47,8 % Helsinki
- 12,5 % Ulkomaan toiminnot
- 10,6 % Tapiola
- 10,5 % Tampere
- 9,6 % Turku
- 9,0 % Itäkeskus

Kotimaan tavaratalojen myynnin määrän ja myyntipinta-alan kehitys, 1986-1995

MENESTYSTARINA JO 10 VUOTTA!

Hullut Päivät

Menestyksen takana on aina näkijän-
sä ja tekijänsä. Niin tässäkin Hullu-
jen Päivien tarinassa, joka alkoi yli
kolme vuosikymmentä sitten pariisi-
laisessa tavaratalossa, Galeries Lafay-
etessa. Pariisista se ehti Bijenkorfil-
le Amsterdamiin, kun Stockmannil-
la kolahti. Eurooppalainen menestys-
tarina oli saatava Suomeen! Ranska-
lainen Les Trois Jours ja hollantilai-
nen Dwaze Dagen sai Stockmannilla
rohkeasti nimen Hullut Päivät - Gal-
na Dagar. Näkemys oli kirkas ja stra-
tegiaa valvottiin kurinalaisesti alusta
asti.

Hullut Päivät toteutui lanseeraus-
vuonna 1986 vain kerran, keväällä,
mutta jatkossa Stockmannilla hullu-
teltiin kahdesti vuodessa. Ja joka kerta
rikottiin myyntiennätyksiä vertailu-
ssa keväästä kevääseen, syksystä
syksyyn. Ainutlaatuista on sekin, että
Hullujen Päivien paras päivä ohittaa

Peittäminen ja paljastaminen on Hullujen Päivien jännitysleikki. Joka päivä tehdään uusia paljastuksia.

jo kaupan tähän asti parhaan seson-
gin, joulun, huippupäivämyynnin. Hullut Päivät ulottuvat myös Auto-
kaupan ryhmään ja Akateemiseen Kirjajauppaan.

Yllätyksellisyys, jota alussa kasva-
tettiin avaamalla tavaratalot vasta klo
10.00, puettiin ensin monivärisen il-
miasuun aina pallollista kampanja-
kassia myöten. Pian päädyttiin kui-
tenkin vahvaan keltaiseen, minkä vä-
rin haamukin sai. Aluksi haamulla oli
vartalo, joka oli kankaalla verhoiltu. Nopeasti se kehittyi piirroksiksi, jos-
sa haamusta näkyi vain osia: pienim-
millään pelkästään pupillit.

Mitkä ovat Hullujen Päivien rajat? Vai onko niitä? Keväällä 1996 täyttyi 10 vuotta ja 20 kertaa Hullujen Päivien historiassa. Joka kerta on tehty uusi ennätys - ja jatkoa on odotettavissa. Kilpailijoiden harjoittelu samoilla teemoilla ei ole haitannut onnistumista - päinvastoin! Kilpailu kirjoittaa mestaruuteen.

Hullut Päivät ei ole vain suuri me-
diakampanja, johon hankitaan huike-
asti uutta tavaraa. Sen ympärivuotinen
valmistaminen huipentuu neli-
päiväiseen karnevaalitunnelmaiseen
ostosjuhlaan, jossa mukana on myös
koko henkilöstö aina johtoa myöten.
Kaikki sonnustautuvat keltaiseen eikä
mielikuvituksen käyttö ole kiellettyä.
Suurimman osan tunnelmasta tekevät
kuitenkin itse asiakkaat. Vuoden
1995 kaksilla Hulluilla Päivillä kävi
yhteensä 1,6 miljoonaa maksanutta
asiakasta.

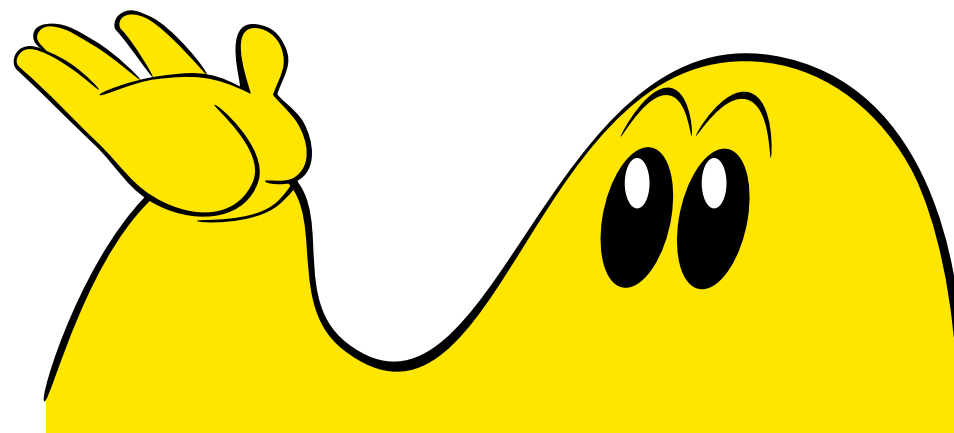
Keltaista menestystarinaa eivät kil-
pailijatkaan ole malttaneet seurata
vain vierestä. Kuten kaikilla edellä-
kävijöillä maailmassa, myös Hulluilla
Päivillä riittää kopioijia. Sisällön
puuttuminen ei ole estänyt keltaisel-
la värillä tai haamalla hulluttelua.
Aitojen Hullujen Päivien menestys-
tä se ei kuitenkaan ole haitannut. Ke-
väällä 1996 juhlistetaan jo 20:tta
kierrosta 10-vuotisessa menestystari-
nassa nimeltään Hullut Päivät - Gal-
na Dagar ja samalla menee 1 000 mil-
joonan markan haamuraja rikki.

**Hullujen Päivien kassi, joka alussa oli moni-
värisen, on myös oiva media. Ja harvalle riit-
tää vain yksi kassi!**

**Vuoden 1995 kaksilla Hul-
luilla Päivillä oli yhteensä
1,6 miljoonaa maksanutta
asiakasta. Lukua voisi ver-
rata Helsingin olympiastadionin,
jonne kerralla mahtuu vajaat 40 000 ih-
mistä.**

Stockmannin Autokaupan ryhmä palvelee asiakkaitaan pääkaupunkiseudulla viidessä toimipisteessä ja pian myös Turun talousalueella avattavassa Ford-myymäläpisteessä. Menestyksen perusta ovat korkealuokkaiset tuotteet, erittäin laaja merkki- ja mallivalikoima, suuren volyymin mahdollistama hintakilpailukyky sekä hyvä ja luotettava asiakaspalvelu. Autotarjonta koostuu Ford -, Nissan-, Chrysler-, Jeep-, Volkswagen-, Audi- ja Seat-autoista sekä laajasta vaihtoautovalikoimasta.

Autokauppa näki Suomessa toisen perättäisen kasvun vuoden. Uusia henkilöautoja myytiin 79 890 kappaletta eli vajaa 20 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Autokaupan kokonaisvolyyymi on näistä kahdesta kasvuvuodesta huolimatta vielä erittäin alhainen. Voidaan sanoa, että henkilöautojen myynnissä siirryttiin "60-luvun tasosta 70-luvun tasolle". Ala on kuitenkin edelleen hyvin kaukana 80-luvun tasosta, jolloin myytiin keskimäärin noin 140 000 uutta autoa vuodessa.

Pakettiautojen myynti kääntyi voimakkaaseen kasvuun. Uusia pakettiautoja rekisteröitiin 6 809 kappaletta, mikä merkitsee lähes 100 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna.

Pieni kokonaisvolyyymi ja edelleen kiristynyt kilpailu ylläpitivät autokaupan rakennemuutosta. Vähittäiskaupassa tapahtui edelleen monia uudelleenjärjestelyjä. Suuntauksena näyttää olevan aikaisempaa suurempien vähittäismyymäläkokonaisuuksien

Autokaupan ryhmä		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	996,2	755,2	332,6
Osuus Stockmannin myynnistä	%	15,9	13,8	7,4
Käyttökate	milj. mk	23,4	17,9	3,8
Liikevoitto	milj. mk	20,8	15,9	1,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	11,5	13,5	2,5
Investoinnit	milj. mk	4,0	5,1	6,2
Henkilöstö 31.12.		340	335	314

VW Polo, luokkansa suosituin.

syntyminen ja niiden aseman vahvistuminen. Eurooppalaiset automerkit kasvattivat edelleen yhteenlaskettua markkinaosuuttaan. Japanilaisten autojen myynti ei sen sijaan kasvanut kokonaismarkkinoita vastaavalla tavalla.

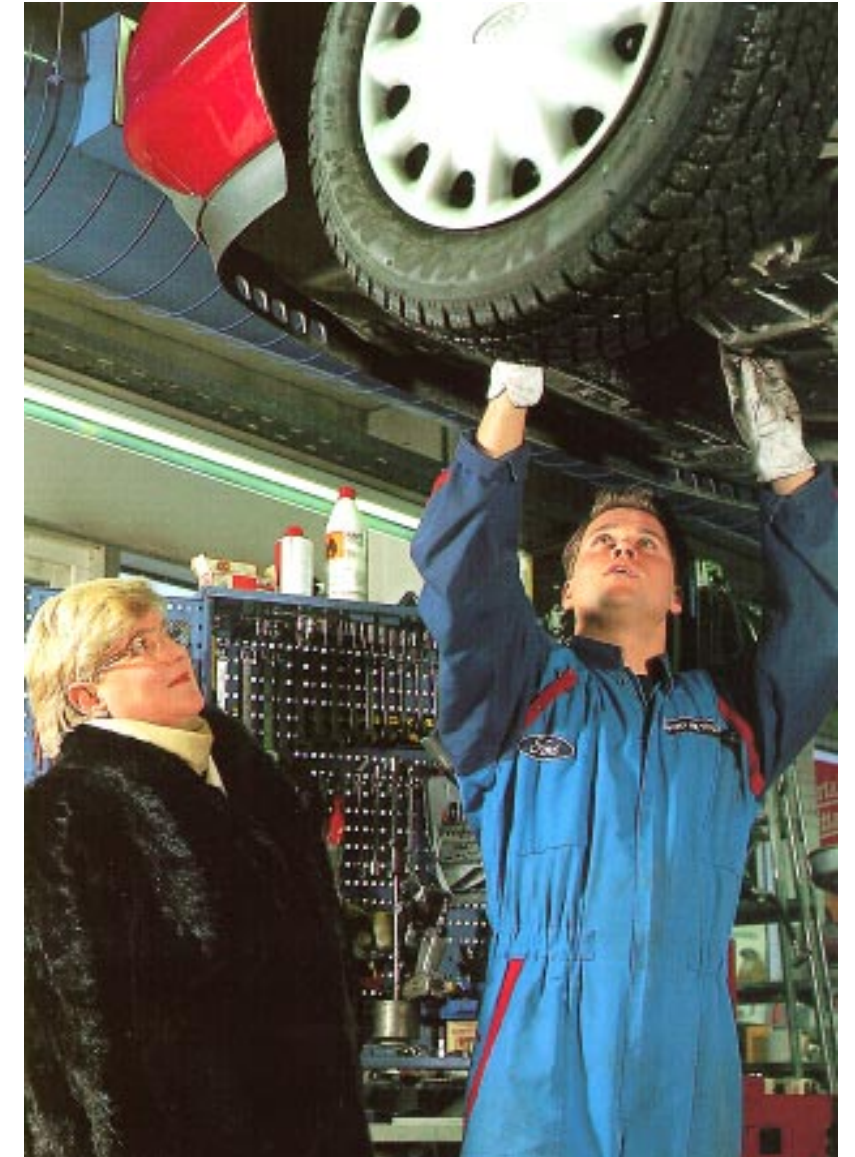
Myyntin kasvu jatkui

Autokaupan ryhmän verollinen myynti oli noin miljardi markkaa. Liikevaihto oli 818,0 miljoonaa markkaa. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 196,5 miljoonaa markkaa eli 31,6 prosenttia. Myynnin kasvu saatiin aikaan vertailukelpoisissa olosuhteissa, joten Autokaupan ryhmä onnistui lisäämään myyntiään selvästi markkinoiden kasvua nopeammin.

Liikevoitto nousi 15,9 miljoonasta markasta 20,8 miljoonaan markkaan. Tulospurkaus oli seurausta kasvaneesta myynnistä ja siitä, että kustannukset pystyttiin edelleen pitämään kurissa. Merkittävin investointi vuoden aikana oli Pitäjänmäen automyyntitilojen laajennus.

Monissa toimipisteissämme asiakkaalla on mahdollisuus asioida suoraan aina saman tutun mekaanikon kanssa. Tätä palvelumuotoa tullaan kehittämään edelleen. Kuvassa mekaanikko Jyrki Hiltunen tutkii asiakkaansa kanssa korjattavaa autoa.

Markkinajohtaja pääkaupunkiseudulla

Autokaupan ryhmä on järjestetty päämiesten mukaan kolmeksi tuotelinjaksi. Stockmannin edustamista automerkeistä kolme - Volkswagen, Nissan ja Ford - oli viiden myydyimmän automerkin joukossa. Volkswagen kasvatti valtakunnallista myyntiään 26,3 prosenttia, Ford 12,9 prosenttia ja Nissan 0,2 prosenttia.

Stockmann myi yli 9 500 autoa, joista uusia autoja 5 270 kappaletta.

Kappalemääräinen myynti jakautui siten, että VW-linja myi 3 421 kpl (+35,7 %), Ford-linja 1 386 kpl (+20,6 %) ja Nissan-linja 463 kpl (+32,7 %).

Autokaupan ryhmä säilytti uusien autojen kaupassa pääkaupunkiseudun markkinajohtajuuden yli 20 prosentin markkinaosuudella. Näin useampi kuin joka viides pääkaupunkiseudulla myyty uusi auto oli kotoisin Stockmannilta.

Autokaupan ryhmän myynti 1995

	Mmk	Muutos %
Uudet autot	632,4	49,9
Vaihtoautot	216,5	13,1
Varaosat	98,3	2,0
Huollon työmyynti	48,9	7,8
Yhteensä	996,2	31,9

Ford Fiesta, testivoittaja.

Vaihtoautoja myytiin 4 276 kappaletta (+8,4 %). Myynti ei tältä osin yltänyt asetettuihin tavoitteisiin. Osasyynä siihen oli koko vuoden jatkunut pula "oikeahintaisista" vaihtoautoista. Toisaalta pyrkimyksemme aina vastata asiakkaillemme myytyjen tuotteiden ja palvelun korkeasta laadusta asettaa omat rajoituksensa tarjontaamme. Vaihtoautojen hintataso nousi edelleen vuoden aikana. Vaihtoautovaraston kiertonopeus pysyi hyvänä.

Huoltokapasiteetti

Huolto- ja korjaamotoiminnan kapasiteetti oli kaikissa toimipisteissä täydessä käytössä. Korjaamojen työjonot olivat edelleen aika ajoin asiakaspalvelun kannalta aivan liian pitkiä. Tämän johdosta on ryhdytty toimiin lisäkapasiteetin aikaansaamiseksi.

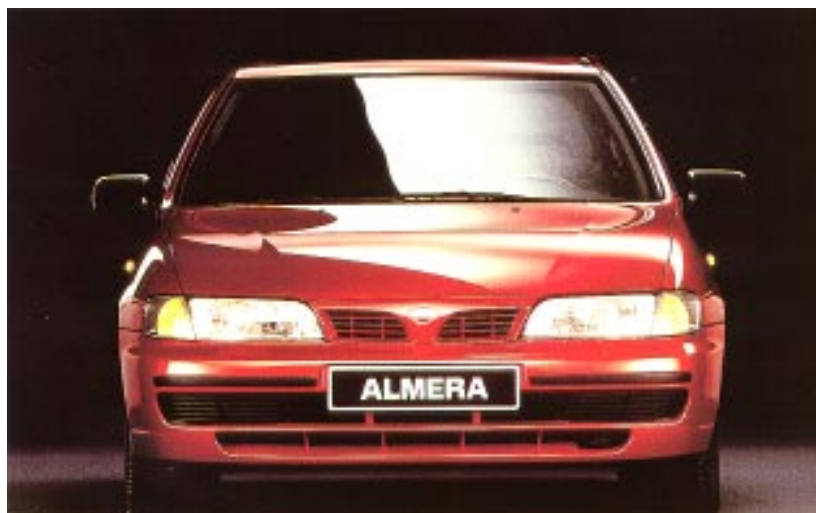
Kasvuvauhti tasaantuu

Suomen autokaupan varovainen elpyminen näyttää jatkuvan vuonna 1996.

Voimakasta kysynnän kasvua ei kuitenkaan tapahdu. Vuonna 1996 arvioidaan myytävän noin 87 000 uutta henkilöautoa, mikä merkitsisi vajaan 10 prosentin kokonaiskasvua. Merkikorjaamopuolella on odotettavissa kysynnän hiljentymistä, sillä alle 5 vuotta vanhojen autojen määrä laskee edelleen.

Autokaupan ryhmällä on hyvät mahdollisuudet menestyä kilpailijoita paremmin myös vuonna 1996. Ford, Nissan ja Volkswagen pysyvät edelleen viiden myydyimmän automerkin joukossa. Huolto- ja korjaamotoiminnassa markkinoilla ennakoitava kysynnän lasku ei aiheuttane työpulaa korjaamoillamme.

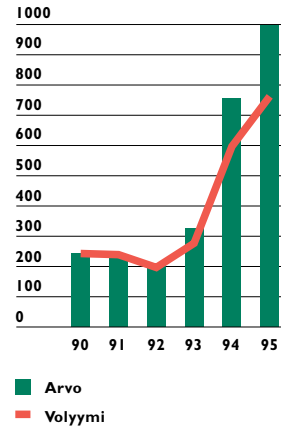
Autokaupan ryhmä jatkaa voimakasta panostusta asiakaspalvelun nopeaan parantamiseen kaikilla toimin-

Uusi turvallinen Nissan Almera.

Audi A8, ainutlaatuista tekniikkaa.

**Autokaupan ryhmän myynnin
kehitys 1990-1995,
Mmk**

nan osa-alueilla. Vuoden 1995 helmikuussa Ford-toiminnot saivat ISO-9002- laatusertifikaatin. Vuoden 1996 aikana pyritään saamaan kaikki Stockmannin Autokaupan ryhmän toiminnot ISO-9002-laatujärjestelmän piiriin.

Autokaupan ryhmä ottaa kuluvaan vuoden alkupuolella käyttöön oman, jatkuvan asiakastytyväisyyden seurantajärjestelmän, jonka antamien reaaliaikaisten tulosten perusteella toiminnan laatua ja ennen kaikkea asiakaspalvelun tasoa voidaan merkittävästi parantaa ja ottaa myös paremmin huomioon eri asiakasryhmien tarpeet. Tavoitteena on paikkakunnan paras asiakaspalvelu. Tulevaisuudessa asiakaspalvelun merkitys korostuu ja siitä voidaan luoda Stockmannin Autokaupan ryhmälle pysyvä kilpailuetu.

Stockmann Auto laajentaa toimintaansa käynnistämällä Turun talousalueella Ford-myynnin 17.5.1996. Ford-myynnin laajentuminen Turkuun merkitsee Stockmannin Ford-myynnille noin kolmanneksen kasvua. Stockmannin Autokaupan ryhmän kasvustrategiaan sopi erinomaisen hyvin nyt tarjoutunut mahdollisuus laajentua yhdelle Stockmannin tavaratalopaikkakunnista.

Hobby Hall on postimyynnin edelläkävijä ja selvä markkina-johtaja Suomessa. Valtaosa tarjonnasta on kodin ja vapaa-ajan tuotteita. Hobby Hallin kuvasto tarjoaa Suomessa ja Eestissä yli miljoonalle asiakkaalle nopean ja vaivattoman vaihtoehdon ostaa laatutuotteita edullisesti.

Postimyynti kasvoi Suomessa vuonna 1995 muuta vähittäiskauppaa voimakkaammin ja lisäsi jälleen markkinaosuuttaan. Kansainvälisesti verrattuna postimyynnin osuus on Suomessa kuitenkin vielä pieni. Suurista postimyyjistä Hobby Hall menestyi selvästi parhaimmin.

Ennätyksellinen vuosi

Hobby Hallin tavoite oli volyymien ja markkinaosuuden kasvattaminen. Tässä onnistuttiin hyvin. Hobby Hallin myynti nousi 812,4 miljoonaan markkaan, jossa kasvua oli peräti 26,9 prosenttia. Liikevaihto kasvoi 28,5 prosenttia ja oli 634,7 miljoonaa markkaa. Liikevoitto nousi 61,8 miljoonaan markkaan, eli kasvoi 17,1 miljoonaa markkaa. Tulos on Hobby Hallin paras kautta aikojen.

Hobby Hallin postimyynnin tilaukset lisääntyivät Suomessa 22 prosenttia, ja paketteja lähetettiin 1,5 miljoonaa kappaletta. Onnistuneet kampanjat ja tuotetarjoukset vauhdittivat hyvää kehitystä. Keväällä julkaistun Kanta-asiakkaan Kevät & Kesäkuvaston tuotteiden myynti kaksinkertaistui edellisvuodesta. Erilaiset vapaa-ajan tuotteet, kuten polkupyörät, kävivät hyvin kaupaksi. Osoitteellisten, neljä kertaa vuodessa ilmestyvien pääkuvastojen tuotevalikoimaa lisättiin. Alun perin kuvastomyynnin volyymien nostamiseksi suunniteltua

HOBBY HALL		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	812,4	640,1	520,2
Osuus Stockmannin myynnistä	%	13,0	11,7	11,7
Käyttökate	milj. mk	65,6	48,1	17,1
Liikevoitto	milj. mk	61,8	44,7	13,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	24,3	23,9	8,1
Investoinnit	milj. mk	10,3	5,0	1,2
Henkilöstö 31.12.		399	333	281

Vantaan pakkaamosta lähtevät paketit lajitellaan valmiiksi suurimpiin postinumeroalueisiin. Päivän ennätys on joulun alta, yli 23 000 lähtenyt paketti.

tasarahakonseptia laajennettiin onnistuneesti ja suunnattiin omana kuvastona kanta-asiakkaille. Näiden uusin myyntikanavien näkymät ovat hyvät.

Myynti Eestissä kasvoi

Eestissä myynti viisinkertaistui edellisvuodesta ja oli 40 miljoonaa markkaa. Eestiläisiä asiakkaita on jo yli 80 000, ja määrä kasvaa koko ajan. Tallinnassa avattu tilauskonttori nopeuttaa tilausten käsittelyä, parantaa asiakaspalvelua sekä luo pohjan myynnin kasvulle. Tallinnan kontto-

rin alakertaan avattiin vuoden 1996 alussa 270 neliömetrin myymälä. Sen päätehtävänä on tukea postimyyntiä Eestissä.

Toimitusvalmius pysyi hyvänä

Postimyynnin huomattavasta volyymikasvusta huolimatta toimitusvalmius ja -nopeus säilyivät kohtuullisen hyvinä. Vantaan pakkaamossa lisättiin henkilöstöä ja käyttöön otettiin säännöllinen iltavuoro. Kapasiteetin käyttöaste oli suuri. Kasvun jatkues- sa tulee lisärakentaminen ajankohtaiseksi toimintojen keskittämiseksi.

Keskustietokone ja levylaitteistot uusittiin vuoden 1995 lopussa. Myös puhelinpalvelun kapasiteettia lisättiin vastaamaan kasvavaa puhelintilausten määrää. Henkilökohtaisen palvelun lisäksi asiakas voi milloin tahansa soittaa tilauksensa nyt myös automaattiin, joka on yhteydessä keskustietokoneeseen.

Myymälät ennätykseen

Vantaan ja Helsingin myymälät kasvattivat molemmat myyntiään 23 prosenttia, ja niiden myynti oli yhteensä lähes 100 miljoonaa markkaa.

Tavoitteet 1996

Myynnin hyvän tason säilyttäminen sekä hallittu kasvu ovat vuoden 1996 päätavoitteita. Alalle tuli vuoden 1995 aikana uusia sekä koti- että ulkomaisia yrittäjiä. Rajojen avauduttua tämän kehityksen uskotaan jatkuvan. Kilpailu kiristyy myös muun vähittäiskaupan taholta.

Hobby Hallin asiakaslähtöinen toimintamalli sekä liikeidea antavat hyvät mahdollisuudet jatkuvaan menestykseen.

HOBBY HALL

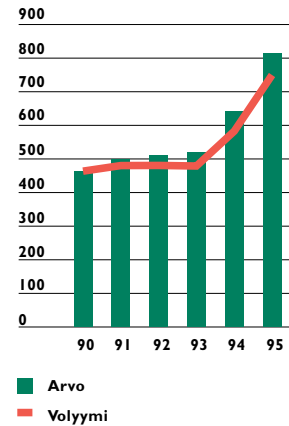

Hobby Hallin toiminta-ajatuksena on myydä tuotekokonaisuuksia. Kuvassa Tefalin Armatal -sarja.

Miehille tarjottiin laadukkaita italialaisia Rodrigo -merkkivaatteita.

Hobby Hallin myynnin kehitys 1990-1995, Mmk

Kodin tekstiilit ovat Hobby Hallin suurin tuoteryhmä. Silti vaatetuksen myynti oli noin 100 miljoonaa markkaa.

Perinteisistä Sestoista ja uuden ajan Seston Etujäteistä saa aina edullisia ja hyviä päivittäis- ja käyttötavaroita pääkaupunkiseudulla, Turussa ja pian myös Tampereella.

Valtakunnallisen päivittäistavarakaupan myynnin arvo laski noin 3 prosenttia vuonna 1995. Tämä johtuu siitä, että ruoan hinta laski kuluttajaviranomaisten tutkimuksen mukaan 8,5 prosenttia, kun taas myynnin määrä kasvoi 3,3 prosenttia. Ruoan hintaa laskivat arvonlisäveron aleneminen 22 prosentista 17 prosenttiin sekä elintarviketuonnin vapautuminen kun Suomi liittyi EU:iin vuoden 1995 alussa.

Sestojen myynti oli vuonna 1995 yhteensä 715,5 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden 662,1 miljoonan markan myyntiin vertailulukelpoinen lasku oli 2,6 prosenttia. Uudet myymälät mukaan lukien myynti kasvoi 8,1 prosenttia. Vuoden 1995 aikana avattujen uusien myymälöiden myynti oli yhteensä 30,5 miljoonaa markkaa.

Seston liikevaihto oli 604,9 miljoonaa markkaa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 11,6 prosenttia.

Liikevoitto laski 5,1 miljoonaa markkaa. Suurimpana syynä tähän oli uusien yksiköiden eli Turun ja Espoon Etujättien sekä Helsingin Vaasankadun Seston perustamis- ja avauskulut syksyllä 1995, jotka olivat yhteensä noin 6,3 miljoonaa markkaa. Myös Euroopan Unioniin liittymisestä johtuva myyntihintojen lasku pienensi vertailukelpoisten myymälöiden markkamääräistä myyntikatetta.

Investoinnit kasvoivat

Seston investoinnit nousivat edellisen vuoden 16,6 miljoonasta markasta

SESTO		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	715,5	662,1	547,3
Osuus Stockmannin myynnistä	%	11,4	12,1	12,3
Käyttökate	milj. mk	6,8	11,5	16,3
Liikevoitto	milj. mk	0,1	5,2	10,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,1	7,8	22,9
Investoinnit	milj. mk	17,8	16,6	5,8
Henkilöstö 31.12.		674	570	474

Espoon Friisilään avattiin Seston kolmas Etujätti marraskuun 22. päivänä 1995.

17,8 miljoonaan markkaan. Syksyn 1995 aikana avattiin kolme uutta myymälää, joiden koneisiin ja kalusteisiin kului suurin osa investoinneista.

Vuonna 1994 Vantaan Tammistos-aloitetun Etujätti-ketjun laajentamista jatkettiin avaamalla Turun Län-sikeskukseen ja Espoon Friisilään vastaavanlaiset suurmyymälät. Neljäs Etujätti avataan Tampereen Linnainmaalla toukokuussa 1996.

Myös pääkaupunkiseudun perinteistä Sesto-ketjua täydennettiin avaamalla Helsingissä Vaasankadulle neljäs Etujätti. Tavoitteena on aina sopivan myymäläpaikan löydyttyä lisätä Sesto-ketjun kattavuutta pääkaupunkiseudulla.

Vuoden lopussa Sestoon kuului yhteensä 17 myymälää. Seston henkilöstömäärä on uusien myymälöiden

myötä kasvanut vuoden aikana noin sadalla henkilöllä 674 henkilöön. Kokoaikaisiksi muutettuna henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 516.

Uusia myymälöitä

Toukokuussa 1996 avattava Tampereen Etujätti on uudenlainen projekti sikäli, että Etujätin noin 5 000 neliömetrin lisäksi rakennetaan vuokratiloja noin 3 000 neliometriä ulkopuolisille yrittäjille. Vuokralaisiksi tulevat mm. Hong Kong, Konepiste-pojat, Kotipizza ja optikkoliike, joten Tampereen Linnainmaalle tulee siis hyvin monipuolinen liikekeskus.

Vuoden 1996 näkymät

Kauppan Keskusliiton suhdannebarometri ennustaa päivittäistavarakaupalle hienoista laskua vuonna 1996. Kun kustannukset tulevat lievästi

Sestojen myynti

	1995	1994	Muutos %
Perinteiset Sestot	587,1	574,8	2,1
Etujätit	128,4	87,3	47,2
Yhteensä	715,5	662,1	8,1

Myynti tuoteryhmittäin

	Osuus myynnistä %	Myyntin muutos %
Elintarvikkeet	83,8	7,6
Taloustarvikkeet	13,4	11,2
Tekstiilit	2,8	4,7
Yhteensä	100,0	8,1

nousemaan, on sekä tuottojen että kustannusten seuranta entistä tärkeämpää. Sestossa otettiin marraskuussa 1995 käyttöön atk-pohjainen myynnin ja myyntikatteen seuranta-järjestelmä, joka näyttää tuotekohtaiset tuotot reaaliajassa. Kaikki ostamisesta ja tilaamisesta vastuussa olevat henkilöt sekä yleisjohto hyödyntävät tätä järjestelmää, joka antaa tiedot kannattavimman tuotevalikoiman muodostamiseen.

Seston koko henkilökunta osallistuu asiakaspalvelukoulutukseen kevään 1996 aikana.

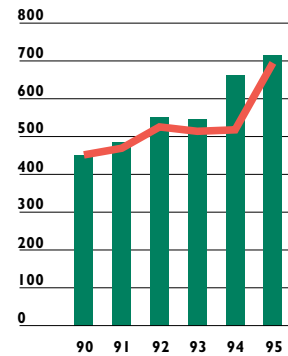
EU:iin liittymisen myötä on elintarviketuonti EU:n alueelta vapautunut, ja tämä mahdollistaa valikoimien monipuolistamisen asiakkaiden hyväksi ja erilaistamisen suhteessa kilpailijoihin.

Stockmannin Tavaratalojen ryhmän ja Seston yhteistä elintarviketuonti-osastoa onkin vuoden 1995 aikana vahvistettu. Tällä hetkellä omassa elintarviketuonnissa työskentelee viisi henkilöä.

Etujätti-ketjun syntymisen myötä katsottiin aiheelliseksi uudistaa Seston organisaatiota siten, että perustettiin kaksi ketjupäällikön tehtävää. Perinteisten Sestojen ja Etujättien ketjupäälliköt vastaavat kumpikin omien ketjujensa kannattavuudesta, kehittämisestä, markkinoinnista ja kuluista.

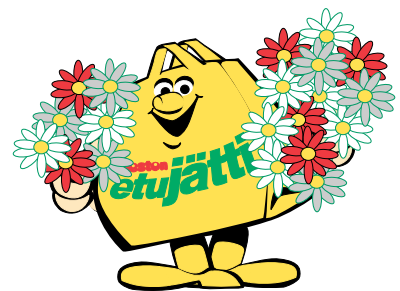
Vuoden 1996 tärkeimpänä tavoitteena on saada nopeasti laajentunut Sesto toimimaan tehokkaasti ja tuloksekkaasti nykyisillä maantieteellisillä toimialueillaan.

Seston myynnin kehitys 1990-1995, Mmk

■ Arvo
— Volyymi

sesto

seston
etujätti

- st t n ull s st
- st t n h l st
- st t n l tu
- st t k k k r r ll

Seppälä tarjoaa nuorekkaasti ajatteleville asiakkailleen järjkevä vaihtoehdon pukeutua muodikkaasti. Seppälä myy naisten, miesten ja lasten vaatteita sekä kosmetiikkaa 74 myymälässä Suomessa. Keskitetty, ketjumainen toiminta takaa edulliset hinnat ja luotettavan laadun.

Tekstiili- ja vaatekaupan volyymi kasvoi 6,6 prosenttia. Ostovoiman kasvu näkyi Seppälässä myynnin parane misena myös vanhoissa myymälöissä. Seppälän liikevaihto oli 502,7 miljoonaa markkaa. Kasvu oli edellisvuoteen verrattuna 11,3 prosenttia. Niin naisten, miesten kuin lasten muodissa sekä kosmetiikassa saavutettiin edellisvuotta suurempi myynti. Asiakkaat ottivat hyvin vastaan valikoimiin ja oikeaan hinta-laatusuhteeseen panostamiset.

Tulos parani edelleen

Seppälän keskeiset tavoitteet, myynnin kasvattaminen ja hyvän tuloskehityksen jatkaminen, saavutettiin. Arvonlisäverollinen myynti oli 613,0 miljoonaa markkaa. Myynnin kasvua lisäsi se, että edellisvuonna avatut myymälät toimivat koko vuoden, sekä se, että vuonna 1995 avattiin uusia liikkeitä. Kun myyntikate ja kustannustehokkuus paranivat entisestään, koheni liikevoitto 13,3 miljoonaa markkaa. Erittäin hyvä sijoitetun pääoman tuotto saavutettiin kiinnittämällä tiukkaa huomiota pääoman käyttöön.

Enää eivät äidit päättää mitä lapset pukevat yllensä.

SEPPÄLÄ		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	613,0	550,5	450,8
Osuus Stockmannin myynnistä	%	9,8	10,0	10,1
Käyttökate	milj. mk	86,1	73,0	39,3
Liikevoitto	milj. mk	80,9	67,6	30,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	86,9	83,7	42,2
Investoinnit	milj. mk	11,0	7,2	5,9
Henkilöstö 31.12.		580	563	534

Seppälän kevätmallisto esiteltiin tammikuussa suuressa muotinäytöksessä.

Uudet Seppälät

Myymäläverkostoa laajennettiin yhä lähemmäksi asiakasta. Vuoden 1995 aikana avattiin myymälät Helsingin Keskuskadulla, Tampereen Lielahdes sa ja Hervannassa, Tammisaarella, Kangasalla, Loimaalla, Ylivieskassa, Pellossa, Äänekoskella ja Jyväskylän Forum-kauppakeskuksessa. Riihimäen myymälä muutti uusiin tiloihin. Kaikkiaan Seppälä-ketjuun kuului vuoden 1995 lopussa 71 omaa ja kolme yhteistoimintakauppiaiden myymälää.

Toimintatapoja tehostettiin

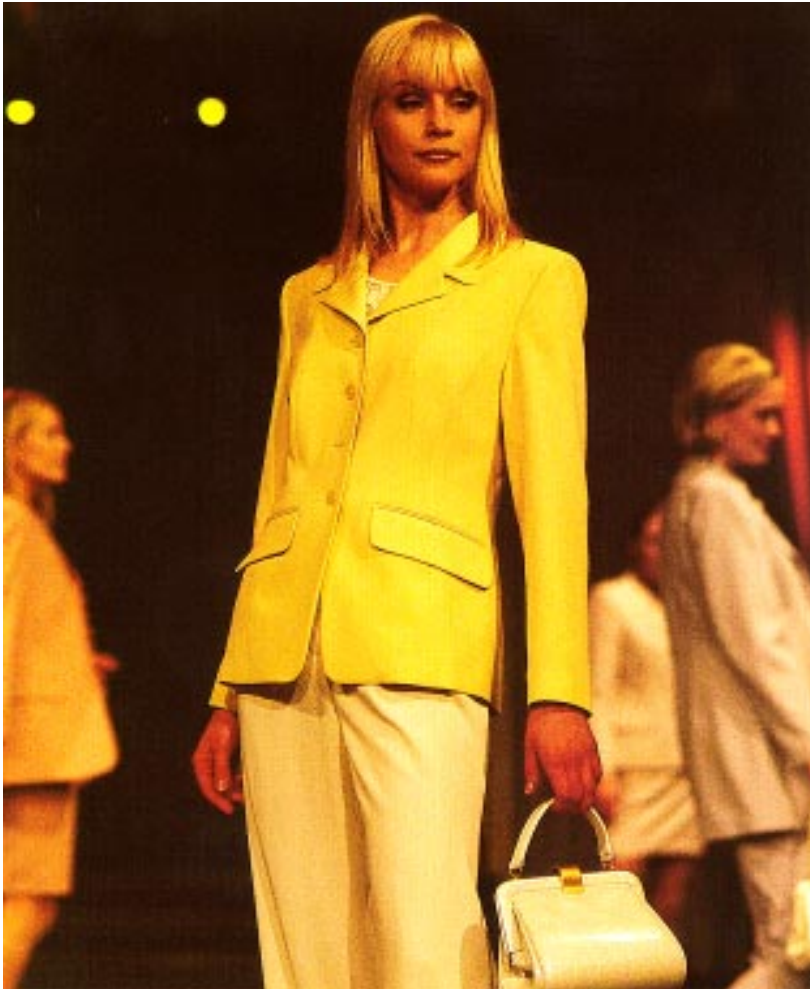
Henkilöstön sitoutuminen ja panos toimintatapojen tehostamiseen vaikuttivat olennaisesti tulospaanukseen. Liikevaihto kasvoi myös henkeä kohti laskettuna.

Työskentelyä kehitettiin avainalueilla ottamalla käyttöön lisää uusia työvälineitä. Koulutuksella parannettiin valmiuksia mm. johtamisessa, materiaalivirran ohjauksessa ja tuoteasettelussa.

Materiaalivirran hallinnan onnistuminen korostui, ja sitä kehitetään jatkossakin voimakkaasti. Seppälän os-

Seppälä

Eniten myyntiään kasvatti edelliseen vuoteen verrattuna naisten vaatesetus.

totoimintaan vaikuttivat Euroopan talousalueella tapahtuneet järjestelyt sekä tuontikiintiöiden ja -tullien muutokset, jotka hallittiin ja hyödynnettiin.

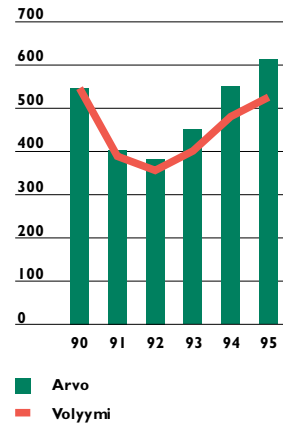
Koko myymäläketjun kassapäätejärjestelmän uusiminen alkoi syksyllä ja päättyi kuluvana keväänä. Asiakkaat näkevät uudistuneet kassatoiminnot entistä joustavampana palveluna.

Tietotekniikan lisäksi investoitiin uusien myymälöiden avaamiseen ja useiden vanhojen myymälöiden sisustuksen parantamiseen.

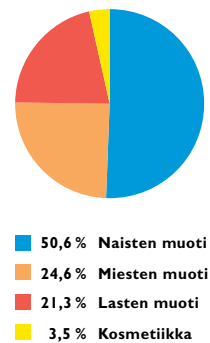
Kuluvan vuoden näkymät

Vuonna 1996 yksityisen kulutuksen kasvun ei yleisesti odoteta enää jatkuvan kovin voimakkaana. Seppälässä uskotaan myönteisen kehityksen jatkuvan omassa liiketoiminnassa. Päätös neljän uuden myymälän avaamisesta on tehty. Kesään mennessä avataan Huittisten, Heinolan, Kuusankosken ja Tampereen Tullintorin myymälät. Yhteistyössä Stockmannin Tavaratalojen ryhmän kanssa avataan Eestissä huhtikuussa Seppälä-myymälä Tallinnan Viru-hotellin yhteydessä oleviin tiloihin.

Seppälän myynnin kehitys 1990-1995, Mmk

Seppälän myynnin jakautuminen 1995

Muodikas mies pukeutuu rennosti ja mukavasti.

**Akateeminen Kirjakauppa tarjoaa asiakkailleen kirjoja ja lehtiä sekä mikrotietokone- ja paperialan tuotteita suurimmissa yliopisto- ja korkeakoulukaupungeissa. Akateemisen ylivoimaisen laajat valikoimat sekä asian-
tunteva henkilöstö ovat menestytksen keskeisiä tekijöitä.**

Kirjojen myynti kasvoi Suomessa noin 4 prosenttia ja myynti kirjakauppojen kautta noin 6 prosenttia. Paperituotteiden myynti säilyi edellisen vuoden tasolla. Toimistotarvikekauppa kasvoi yli 10 prosenttia. Tietokoneiden ja multimediatuotteiden myynti lisääntyi merkittävästi vuoden aikana, vaikkakin näiden tuotteiden joulumyynti oli pieni pettymys.

Akateemisen Kirjakaupan tulos

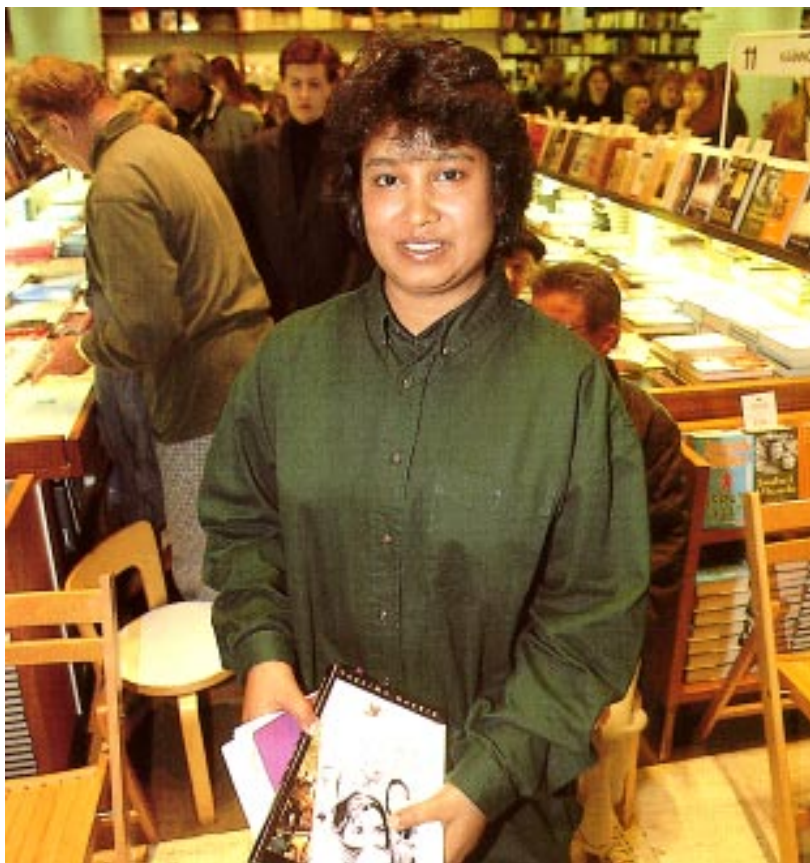
Akateemisen Kirjakaupan arvonlisäverollinen myynti oli 444,8 miljoonaa markkaa, ja sen kasvu oli 12,9 prosenttia. Kokonaisymyynti ylitti selvästi asetetut tavoitteet. Liikevaihto oli 390,2 miljoonaa markkaa ja nousi 14,1 prosenttia edellisestä vuodesta.

Kirjojen myymälämyynti kasvoi 14 prosenttia. Kirjojen tilausmyynti parani 17 prosenttia lähinnä kunnankirjastokauppojen ansiosta vaikkakin kirjastokaupassa kilpailu oli kova.

Paperituoteryhmän myynti nousi 26 prosenttia. Voimakkaimmin kasvoi multimediatuotteiden ja tietokoneiden myynti. Lehtivuositarkoitusten liikevaihto pieneni 4 prosenttia, lähinnä valuuttakurssien vuoksi.

Akateemisen Kirjakaupan myyntikate kasvoi 14 prosenttia. Kun kokonaiskustannusten kasvu oli ainoastaan 9 prosenttia, parani kirjakaupan tulos. Liikevoitto kasvoi 9,7 miljoonas-

Akateeminen Kirjakauppa		1995	1994	1993
Myynti	milj. mk	444,8	394,1	393,6
Osuus Stockmannin myynnistä	%	7,1	7,2	8,8
Käyttökate	milj. mk	19,8	13,6	8,0
Liikevoitto	milj. mk	15,8	9,7	4,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	18,8	11,6	5,4
Investoinnit	milj. mk	4,1	4,6	4,5
Henkilöstö 31.12.		579	528	501

Akateemisen Kirjakaupan Kohtaamispaikat täyttivät 25 vuotta. Juhlaviikolla vieraili Kohtaamispaikalla mm. bangladeshilainen kirjailija Taslima Nasrin. Sananvapaus nousi yhdeksi keskustelun teemoista.

ta markasta 15,8 miljoonaan markkaan. Tulosparannukseen vaikuttivat olennaisesti ketjumaisen toiminnan hyödyt.

Vuoden 1995 tapahtumia

Hyvään tuloskehitykseen vaikuttivat useat toimenpiteet. Vuoden aikana käytiin läpi koko Akateemisen Kirjakaupan markkinointiprosessi. Myös

perussuunnitelma markkinoinnin uudesta linjasta laadittiin. Uutta linjaa ryhdytään toteuttamaan vuoden 1996 alusta uudistetulla markkinointiorganisaatiolla. Kesästä lähtien Akateemisella on ollut omat kotisivut Internetissä Cultnet/Booknetin alla.

Konttori- ja materiaalitoimintojen keskittäminen lisäsi ketjun hallitta-

vuotta ja tehokkuutta. Koko ketjun tavaravirta on toukokuusta lähtien kulkenut Vantaalla sijaitsevien hinnanmerkintä- ja varastotoimintojen kautta. Toukokuussa otettiin niin ikään käyttöön uusi vuosikertojen tilausjärjestelmä, Lehti-Eidos. Tämä vähensi ATK:n käyttökustannuksia. Samoihin aikoihin astui voimaan Tilausmyynnin uusi, asiakaslähtöinen organisaatio. Tilausmyynnin myyntiorganisaatio on jaettu neljään osaan:

Perheen "päättäjä" valitsemassa multimedia-tuotetta isän kanssa.

AKATEEMINEN KIRJAKAUPPA

Akateemisen Kirjakaupan myynti 1995

	Mmk	Muutos %
Helsinki	285,7	9,2
Tampere	32,8	26,7
Turku	30,7	13,9
Tapiola	21,3	14,5
Jyväskylä	17,0	13,7
Itäkeskus	15,1	34,2
Oulu	14,8	13,7
Lappeenranta	14,2	10,9
Joensuu	13,4	48,6
Yhteensä	444,8	12,9

korkeakoulut ja valtionhallinto, yritykset, kunnat sekä yksityisasiakkaat.

Tampereen Akateemisen uusittu myymälä on osoittautunut onnistuneeksi, ja yksikön liikevaihto nousi 29 prosenttia. Joulukuussa sai Lappeenrannan myymälä lisää tilaa ja myymälän sisustusta uudistettiin.

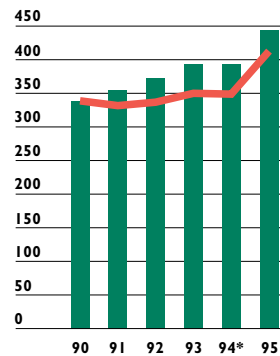
Henkilöstön ja johdon kehittämiseen on panostettu. Vakituksia työntekijöitä oli 472, vuodenvaihteessa henkilökuntaa oli kausiapulaiset mukaan lukien 579. Joulupulaisia Akateeminen palkkasi aiempaa enemmän.

Vuoden 1996 tavoitteet

Akateeminen Kirjakauppa jatkaa ketjumaisen toiminnan tehostamista. Uudistetun markkinoinnin tavoitteena on asiakasvirran ja volyymien kasvattaminen. Markkinoinnissa ja mainonnassa käytetään yhteistyökumppanina ulkopuolista mainostoimistoa. Myös ketjun myymälöiden ulkonäköön ja visuaaliseen markkinointiin panostetaan. Koko Akateemisen Kirjakaupan ketjun logistiikkaprosessi tullaan käymään läpi tavoitteena toiminnan tehostaminen edelleen.

Akateemisen Kirjakaupan myynnin selkeimmät kasvualueet vuonna 1996 ovat multimedia- ja tietokone-tuotteet, joiden kokonaismarkkinat tulevat kasvamaan. Kirjojen, paperituotteiden ja vuosikertojen kokonaismarkkinat eivät kasva merkittävästi, mutta Akateeminen pyrkii lisäämään markkinaosuuttaan näillä tuotealueilla.

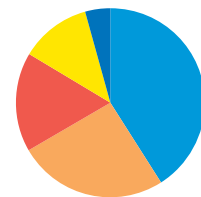
Akateemisen Kirjakaupan myynnin kehitys 1990-1995, Mmk

■ Arvo
— Volyymi

* kirjojen ALV aleni 1.6.1994

Akateemisen Kirjakaupan myynnin jakautuminen (veroton myynti)

- 41,0 % Myymälä, kirjat
- 25,6 % Myymälä, Micronia ja paperit
- 17,0 % Vuosikerrat
- 12,1 % Tilaus, kirjat
- 4,3 % Tilaus, Micronia ja paperit

Stockmannin myynti kasvoi 13,9 prosenttia 6 249 miljoonaan markkaan. Liikevaihto kasvoi 14,5 prosenttia ja oli 5 163 miljoonaa markkaa.

Liikevoitto kasvoi 14,6 prosenttia 248,5 miljoonaan markkaan. Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja oli 280,3 miljoonaa markkaa. Kasvu edellisvuodesta oli 33,4 miljoonaa markkaa eli 13,5 prosenttia.

Hallitus ehdottaa, että osinko nostetaan 6 markasta 7 markkaan osakkeelta.

Kaupan myynti Suomessa

Vähittäiskaupan myynti kasvoi Suomessa 4,5 prosenttia. Määrällisesti kasvu oli 3,6 prosenttia. Kasvun jatkuminen oli myönteinen asia. Silti on todettava, että myyntimäärät ovat vieläkin selvästi alhaisemmat kuin 80-luvun lopulla.

Päivittäistavara-kaupan vähittäishinnat laskivat keskimääräisesti 6,1 prosenttia mm. sen johdosta, että elintarvikkeiden tuonti vapautui Euroopan Unionin alueella ja elintarvikkei-

den arvonlisäveroa alennettiin. Päivittäistavara-kaupan myynnin määrä nousi 3,3 prosenttia.

Stockmannin myynti ja markkinaosuudet kasvoivat

Stockmannin myynnin kasvu oli selvästi suurempi kuin vähittäiskaupassa yleensä. Myynti kasvoi 13,9 prosenttia 6 249 miljoonaan markkaan. Kasvu saatiin pääosin aikaan aktiivisella myyntitoiminnalla. Kaupallista tehokkuutta onnistuttiin lisäämään lähes edelliseen vuoteen vertailukelpoisissa oloissa.

Liikevaihto kasvoi 14,5 prosenttia 5 163 miljoonaan markkaan. Kasvu oli voimakkainta Autokaupan ryhmässä ja Hobby Hallissa. Kaikkien yksiköiden kasvu oli oman kaupan alansa keskimääräistä kasvua parempi.

Ulkomaisen liikevaihdon osuus Stockmannin liikevaihdosta pieneni edellisvuoden 6,9 prosentista 6,2 prosenttiin. Kaikkien yksiköiden yhteenlaskettu ulkomainen liikevaihto oli 320,5 miljoonaa markkaa.

Tulos parani

Stockmannin kannattavuus ja tulos paranivat. Tuloskehitys oli kokonai-

suutena parempi kuin tilikauden 1994 päättyessä oli ennakoitavissa.

Myyntikate kasvoi 167,9 miljoonaa markkaa 1 636,9 miljoonaan markkaan, eli 11,4 prosenttia. Kustannukset kasvoivat 11,1 prosenttia 1 296,5 miljoonaan markkaan. Käyttökate parani 38,3 miljoonaa markkaa 340,4 miljoonaan markkaan eli 12,7 prosenttia. Poistot kasvoivat 6,6 miljoonaa markkaa edellisestä vuodesta ja olivat 91,8 miljoonaa markkaa. Liikevoitto kasvoi siten 31,6 miljoonaa markkaa ja oli 248,5 miljoonaa markkaa.

Rahoitustoiminnan nettotuotto oli edellisvuotta 1,8 miljoonaa markkaa suurempi eli 31,7 miljoonaa markkaa.

Toiminnallinen tulos eli voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja kasvoi 33,4 miljoonalla markalla eli 13,5 prosenttia 280,3 miljoonaan markkaan. Voitto ennen varauksia ja veroja oli 281,6 miljoonaa markkaa. Välittömät verot kasvoivat 13,7 miljoonaa markkaa 79,2 miljoonaan markkaan eli 21,0 prosenttia. Tilikauden voitto kasvoi edellisvuodesta 13,9 miljoonalla markalla 192,5 miljoonaan markkaan.

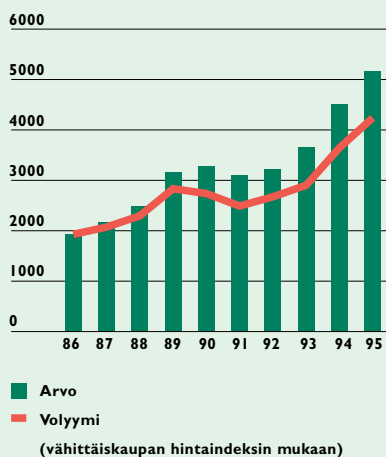
Vuodelta 1994 maksetut osingot nousivat 28,8 miljoonalla markalla 86,5 miljoonaan markkaan. Hallitus esittää nyt yhtiökokoukselle osinkoa nostettavaksi kuudesta markasta seitsemään markkaan osakkeelta, mikä merkitsee osinkojen kokonaismäärän kasvua 100,9 miljoonaan markkaan.

Sijoitetun pääoman tuotto kasvoi 13,2 prosenttiin ja oman pääoman tuotto 10,2 prosenttiin. Vastaavat suhdeluvut edellisenä vuonna olivat 12,7 prosenttia ja 10,0 prosenttia. Tulos osaketta kohden parani 0,92 markkaa ja oli 13,71 markkaa.

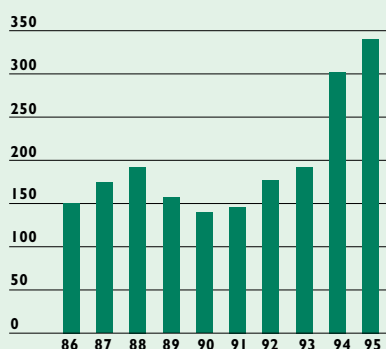
Liikevaihto, Mmk

	1995	1994	Muutos %
Tavaratalojen ryhmä yht.	2 210,7	2 054,2	7,6
- tavaratalot Suomessa	1 930,3	1 750,7	10,3
- ryhmän ulkomaantoiminnot	280,5	303,6	- 7,6
Autokaupan ryhmä	818,0	621,6	31,6
Hobby Hall	634,7	494,0	28,5
Sesto	604,9	542,0	11,6
Seppälä	502,7	451,7	11,3
Akateeminen Kirjakauppa	390,2	342,0	14,1
Kiinteistöt	100,3	98,6	1,8
Sisäinen liikevaihto	- 98,9	- 97,1	1,8
Stockmann yhteensä	5 162,7	4 507,0	14,5

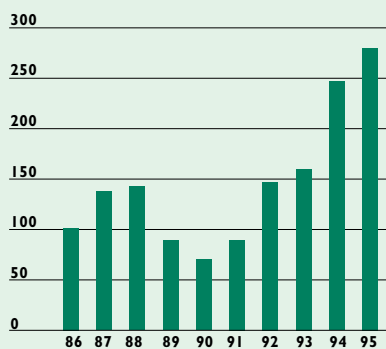
Liikevaihdon kehitys 1986-1995, Mmk

Käyttökate 1986-1995, Mmk

Toiminnallinen tulos* 1986-1995, Mmk

* voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja

Liikevoitto kasvoi useimmissa kaupallisissa yksiköissä

Seppälä oli vuoden 1994 tapaan Stockmannin kannattavin yksikkö sekä liikevoitolla että sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna hyvän tulokset kehityksen ja tehokkaan pääoman käytön ansiosta.

Tavaratalojen ryhmän liikevoitto kasvoi 3,3 miljoonaa markkaa edellisvuodesta 70,7 miljoonaan markkaan. Tavaratalot Suomessa paransivat liikevoittoaan. Tavaratalojen ryhmän ulkomaantoimintojen liiketappio sen sijaan kasvoi päinvastaisista odotuksista huolimatta.

Kaikki tavaratalot Suomessa valtasivat markkinaosuuksia. Toiminnan kustannukset suhteessa liikevaihtoon alenivat selvästi ja jokainen tavaratalo saavutti kaikkien aikojen parhaan tuloksen.

Autokaupan ryhmä säilytti parhaalla 31,9 prosentin myynnin kasvullaan asemansa Stockmannin toiseksi suurimpana kaupallisena yksikkönä. Ryhmän myynti on kahdessa vuodessa kolminkertaistunut ja liikevoitto yli kymmenkertaistunut. Autokaupan ryhmän liikevoitto oli 20,8 miljoonaa markkaa eli 4,9 miljoonaa markkaa edellisvuotta suurempi.

Hobby Hall nousi 26,9 prosentin myynnin kasvullaan Stockmannin myynniltään kolmanneksi suurimmaksi kaupalliseksi yksiköksi ohi Seston. Kun kulut kasvoivat markkamääräistä myyntikatetta hitaammin, paransi Hobby Hall merkittävästi liikevoittoaan edellisvuoden 44,7 miljoonasta markasta 61,8 miljoonaan markkaan. Myynnin kasvu oli voimakasta sekä Suomessa että Eestissä.

Seston liikevoitto oli 0,1 miljoonaa markkaa eli 5,1 miljoonaa markkaa edellisvuotta pienempi. Liikevoittoa alensivat uusien Etujättien avauskustannukset. Hyvän myynnin kasvun

seurauksena Sesto pystyi kasvattamaan markkamääräistä myyntikatettaan vaikka elintarvikkeiden hintataso alenikin.

Seppälän markkamääräinen myyntikate kasvoi myyntiäkin voimakkaammin. Kun kustannusten kasvu oli hallittua onnistui Seppälä edelleen kasvattamaan liikevoittoaan 13,3 miljoonaa markkaa 80,9 miljoonaan markkaan. Sijoitetun pääoman erittäin korkea tuotto kasvoi edelleen ja oli taas Seppälässä sen historian paras eli 86,9 prosenttia.

Myös Akateemisen Kirjakaupan myyntikatteen kasvu oli suurempi kuin kustannusten kasvu. Tämän ansiosta Akateemisen Kirjakaupan liikevoitto kasvoi edellisvuoden 9,7 miljoonasta 15,8 miljoonaan markkaan.

Omat kiinteistöt tuottivat

Kiinteistöjen tuotosta valtaosa koostuu omien kaupallisten yksiköiden maksamista sisäisistä vuokrista. Kiinteistöjen sisäiset vuokrat vastaavat markkinavuokria. Kiinteistöyksikön liikevoitto kasvoi 4,3 miljoonaa markkaa ja oli 73,4 miljoonaa markkaa.

Rahoitustilanne oli hyvä

Stockmannin rahoitustilanne oli koko vuoden hyvä. Maksettujen 79,2 miljoonan markan suuruisen verojen jälkeen tulo-rahoitus oli 294,2 miljoonaa markkaa. Se riitti kattamaan 86,5 miljoonan markan suuruiset osingot, sekä yli 3/4 osaa 273,7 miljoonan markan suuruisista investoinneista. Rahaa sitoutui lisäksi käyttöpääomaan 100,7 miljoonaa markkaa.

Vuoden aikana lyhennettiin TEL-lainoja 23,6 miljoonaa markkaa. Uusia TEL-lainoja nostettiin 57,6 miljoonaa markkaa. Tallinnan tavaratalon rakentamiseen liittyen Eestin kruu-

nun määräistä lainaa nostettiin yhteensä 35,0 miljoonaa Eestin kruunua eli 13,3 miljoonaa Suomen markkaa. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy Stockmannin yritystodistuksia nimellisarvoltaan 65,0 miljoonan markan arvosta.

Vuoden aikana likvidit varat pienenevät 87,8 miljoonalla markalla. Stockmannin omavaraisuusaste pysyi edelleen erittäin korkealla tasolla ja oli 63,6 prosenttia.

Rahoitustoiminta

Rahoitusmarkkinoilla sekä lyhyet että pitkät korot laskivat voimakkaasti vuoden 1995 aikana. Suomen markan ulkoinen arvo ECU-indeksillä mitattuna vahvistui 1,3 prosenttia vuoden aikana.

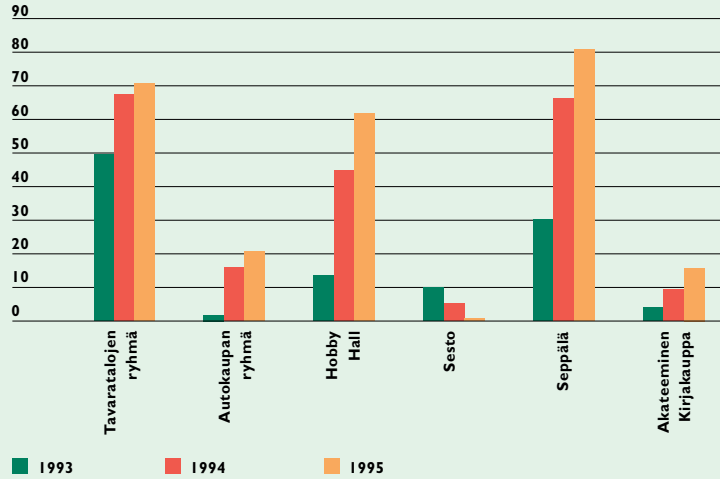
Stockmannin kassavarat olivat vuoden aikana sijoitettuina sekä pitkä- että lyhytaikaisiin korkopapereihin. Korkojen laskua vastaan suojaututtiin johdannaisinstrumentteja käyttäen, mistä johtuen rahoitustoiminnan nettotuotto pystyttiin vuonna 1995 pitämään edellisen vuoden tasolla, vaikka kassavarat keskimäärin olivat edellistä vuotta alhaisemmat. Sijoitustoiminnan juokseva korkotuotto ylitti merkittävästi vuoden 1995 keskimääräisen 6 kuukauden heliborin mukaisen tuoton.

Investoinnit yli kaksinkertaistuivat

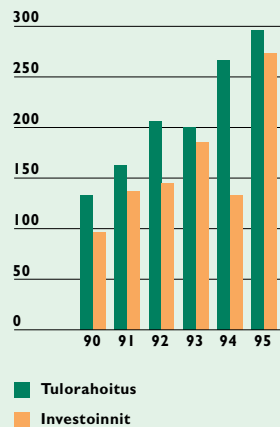
Investoinnit olivat yhteensä 273,7 miljoonaa markkaa, kun ne edellisellä vuotena olivat 132,9 miljoonaa markkaa.

Koneisiin ja kalustoon investoitiin 89,5 miljoonaa markkaa, rakennuksiin 137,8 miljoonaa markkaa, tontteihin 16,5 miljoonaa markkaa ja arvopapereihin 3,6 miljoonaa markkaa. Lisäksi muihin pitkävaikutteisiin

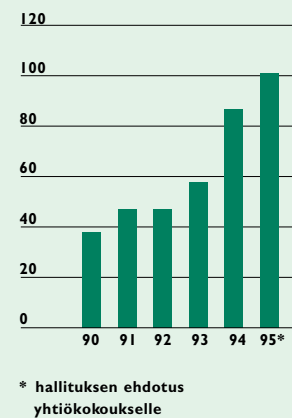
Kaupallisten yksiköiden liikevoitto 1993-1995, Mmk

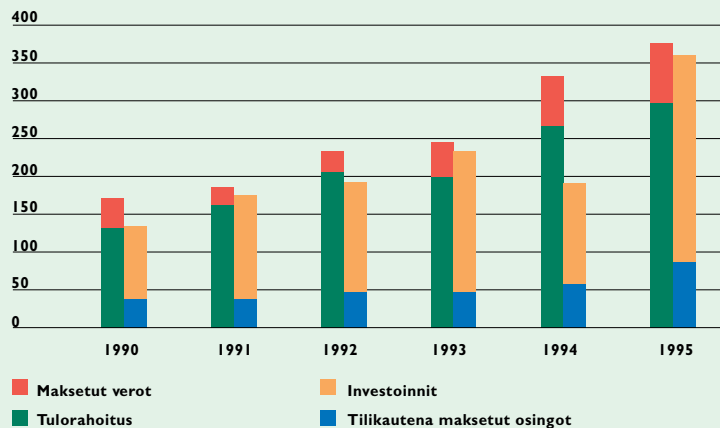
Tulorahoitus ja investoinnit 1990-1995, Mmk

Tilikaudelta maksetut osingot 1990-1995, Mmk

Tulorahoitus, verot, osingot ja investoinnit 1990-1995, Mmk

menoihin sitoutui 26,4 miljoonaa markkaa.

Huomattavin investointiprojekti oli Tallinnan tavaratalo, johon 1995 sitoutui 40 miljoonaa markkaa. Rakentaminen käynnistyi keväällä 1995 ja tavaratalo avataan 1 päivänä huhtikuuta 1996.

Merkittävimmät muut investoinnit, yhteismäärältään 103 miljoonaa markkaa, olivat loppusyksystä 1995 avatut Seston Etujätit Turussa ja Espoon Friisilässä samoin kuin Tampereen rakenteilla oleva Etujätti, joka avataan toukokuussa 1996. Helsingin tavaratalon Herkku-osaston laajennus valmistui syksyllä 1995 ja sen kokonaiskustannus oli 22 miljoonaa markkaa.

Muista ajankohtaisista investointihankkeista voidaan mainita Forumin paikoitustilojen ja Stockmannin Helsingin tavaratalon välinen jalankulku-tunneli ja siihen liittyvä Helsingin tavaratalon myymälätilojen laajentaminen, sekä Turussa Stockmannin Auton rakennusprojekti, jotka osuvat kuluvalla vuodelle, sekä myös Tapiolan tavaratalon laajennushanke, joka toteutuu aikaisintaan 1997.

Henkilöstömäärä kasvoi

Henkilöstökulut olivat 762,8 miljoonaa markkaa, kun ne edellisellä vuonna olivat 656,6 miljoonaa markkaa. Kulut kasvoivat 106,2 miljoonaa markkaa eli 16,2 prosenttia.

Stockmannin palveluksessa olevan henkilöstön määrä oli joulukuussa 6 568 henkilöä eli 558 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Ulkomaisissa yksiköissä työskentelevän henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 565. Heistä 41 oli suomalaisia.

Kokoaikaisiksi muutettuna henkilöstömäärä oli 5 624 eli 434 henkilöä korkeampi kuin edellisvuoden lopussa. Emoyhtiön henkilöstön määrä

kokoaikaisiksi muutettuna oli 4 344. Määrä kasvoi 261 henkilöllä.

Henkilöstön määrä vuoden aikana oli keskimäärin 6 015 henkilöä eli 767 henkilöä enemmän kuin vuonna 1994. Henkilöstön keskimääräistä lukumäärää kasvatti eniten Moskovassa sijaitsevien myymälöiden henkilöstön siirtyminen Stockmannin palvelukseen marraskuun 1994 lopussa. Henkilöstön määrä emoyhtiössä oli vuoden aikana keskimäärin 4 654. Kasvu edellisvuodesta oli 287 henkilöä.

Vuoden aikana Stockmannilla työskenteli noin 600 kesäapulaista ja 580 joulupulaista.

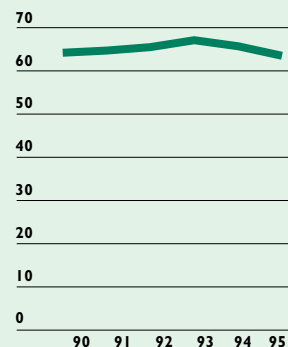
Vuoden 1996 näkymät

Yksityisen kulutuksen määrän arvioidaan kasvavan vuoden 1996 aikana. Myös vähittäiskauppa odottaa volyyminsä vielä kasvavan.

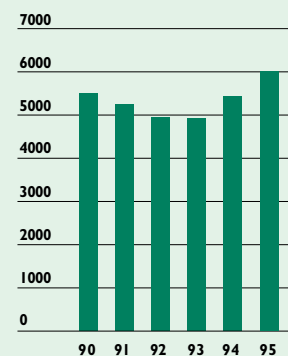
Toisaalta Suomen talouden kasvu on selvästi hiipumassa ennusteista. Vuoden 1995 loppupuolella kasvuvauhti hidastui merkittävästi ja on hetkellisesti ollut jo lähellä nollaa. Tästä seuraa, että selvästi voimakkaamman talouskasvun varaan rakennetut oletukset Suomen talouden suurien ongelmien ratkaisemisesta eivät lähitulevaisuudessa toteudu. Myös kuluttajien usko talouden elpymiseen on horjumassa ja sen uskotaan vaikuttavan kysyntää heikentävästi.

Stockmannin kehityksen arvioidaan kuitenkin näissäkin oloissa jatkuvan hyvänä. Myynnin kasvun ennakoidaan jatkuvan lähes yhtä voimakkaana kuin 1995. Kasvuodotukset perustuvat aktiiviseen myyntitoimintaan ja uusperustantaan. Uusperustannan osuus kasvusta nousee taas merkittäväksi. Erityisesti Seston myynti kasvaa voimakkaasti Turun ja Espoon Etujättien myyntilukujen kirjautuessa koko toimintavuodelle sekä Tam-

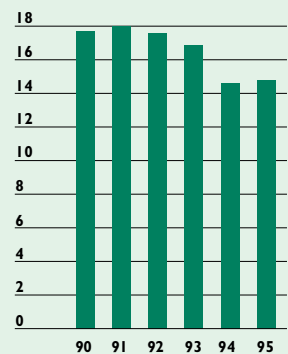
Omavaraisuusaste
1990-1995, %

Henkilöstö keskimäärin
1990-1995

Henkilöstökulut liikevaihdosta
1990-1995, %

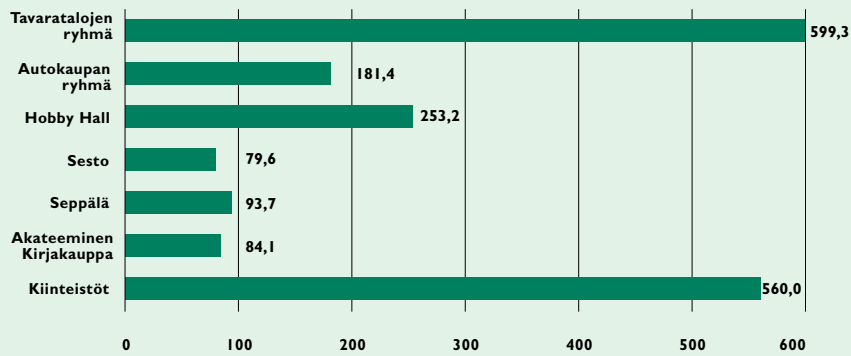
pereelle toukokuussa avattavan Etujätin seurauksena. Muita merkittäviä myynnin kasvuun vaikuttavia hankkeita ovat Tallinnan tavaratalon avaaminen huhtikuussa ja siihen liittyvät Seppälän ja Hobby Hallin myymälöiden avaukset Tallinnassa. Autokaupan myynnin kasvuun tulee vaikuttamaan Ford-myyntipisteen avaus Turussa toukokuussa.

Uusperustannasta aiheutuu panos-

tuskustannuksia, jotka vaikuttavat aluksi tulokseen. Toisaalta jo suoritettujen ja toteutettavien tervehdyttämistoimien seurauksena Tavaratalojen ryhmän ulkomaantoimintojen tappion ennakoidaan merkittävästi pienevän vuonna 1996.

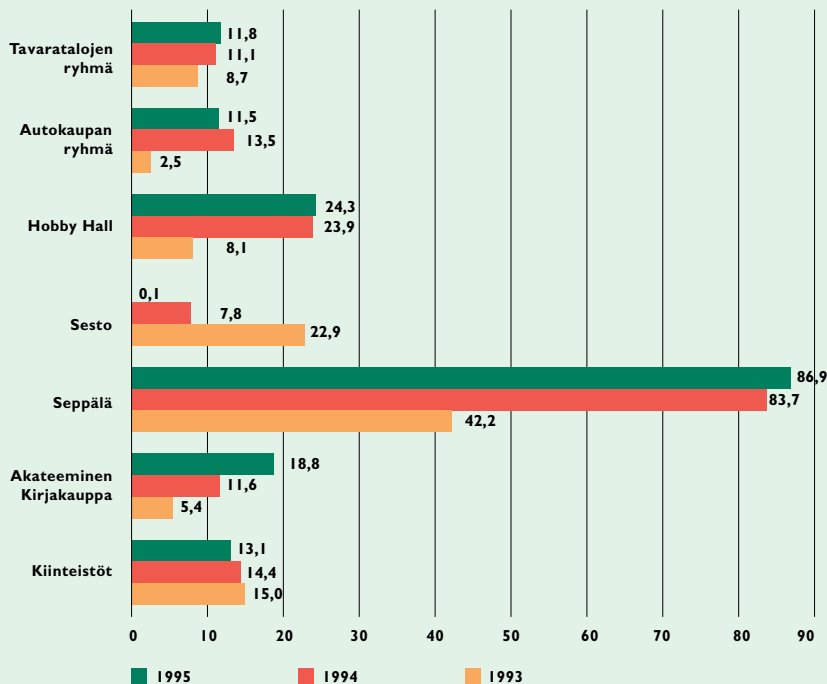
Hallitus arvioi, että vuoden 1996 toiminnallinen tulos, eli voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja on vähintään yhtä hyvä kuin vuonna 1995.

Sijoitettu pääoma 1995, Mmk

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti* 1993-1995,

* liikevoitto suhteutettuna sijoitettuun pääomaan

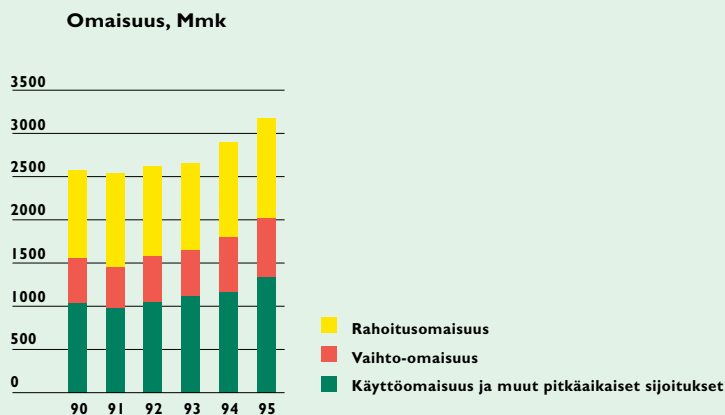

STOCKMANNIN TULOSLASKELMA (KONSERNI)

	1.1.-31.12.1995		1.1.-31.12.1994		Muutos
	Mmk		Mmk		%
Liikevaihto ¹⁾	5 162,7		4 507,0		14,5
Kulut :					
Aineet , tarvikkeet ja tavarat: ²⁾					
Ostot tilikauden aikana	3 558,6		3 134,7		
Varastojen lisäys	-32,8		- 96,7		
Henkilöstökulut ³⁾	762,8		656,6		
Vuokrat	196,7		191,2		
Muut kulut ⁴⁾	337,0	4 822,3	319,1	4 204,9	14,7
Käyttökate	340,4		302,1		12,7
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista ⁵⁾		91,8		85,2	7,8
Liikevoitto	248,5		216,9		14,6
Rahoitustuotot ja -kulut: ⁶⁾					
Osinkotuotot	4,6		2,3		
Korkotuotot	63,2		63,3		
Muut rahoitustuotot	2,9		0,0		
Korkokulut	30,7		27,4		
Muut rahoituskulut	8,3	31,7	8,3	29,9	6,0
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	280,3		246,9		13,5
Satunnaiset tuotot ja kulut: ⁷⁾					
Satunnaiset tuotot		1,3		0,0	
Voitto ennen varauksia ja veroja	281,6		246,9		14,0
Poistoeron lisäys ⁵⁾		- 70,1		- 10,9	
Vapaaehtoisten varausten vähennys		60,3		8,2	
Välittömät verot:					
Tilikaudelta	81,0		62,5		
Aikaisemmilta tilikausilta	- 1,8	79,2	3,0	65,5	21,0
Tilikauden voitto	192,5		178,6		7,8

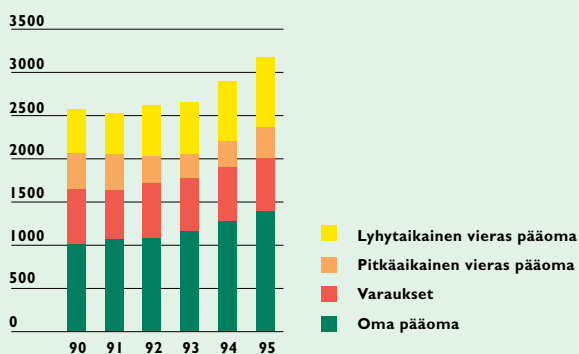

VASTAAVAA	31.12.1995 Mmk		31.12.1994 Mmk	
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet ⁸⁾				
Muut pitkävaikutteiset menot	85,2		75,1	
Aineelliset hyödykkeet ⁸⁾				
Maa- ja vesialueet	102,5		86,0	
Rakennukset ja rakennelmat	749,4		625,7	
Koneet ja kalusto	262,7		234,6	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3		0,3	
	<u>1 114,9</u>		<u>946,6</u>	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset ⁹⁾				
Osakkeet ja osuudet	146,3	1 346,3	142,7	1 164,4
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Vaihto-omaisuus				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	676,9		640,8	
Saamiset ¹¹⁻¹³⁾				
Myyntisaamiset	692,4		565,3	
Lainasaamiset	19,8		13,0	
Siirtosaamiset	77,6		58,9	
Muut saamiset	22,7		28,9	
	<u>812,5</u>		<u>666,1</u>	
Rahoitusomaisuusarvopaperit ¹⁴⁾				
Joukkovelkakirjat ja muut velkakirjat	245,8		319,2	
Rahat ja pankkisaamiset	94,8	1 829,9	109,2	1 735,3
	3 176,2		2 899,7	

VASTATTAVAA	31.12.1995		31.12.1994	
	Mmk		Mmk	
Oma pääoma ^{15,16)}				
Sidottu oma pääoma				
A-osakkeet	165,8		165,8	
B-osakkeet	122,5		122,5	
Osakepääoma yhteensä	288,3		288,3	
Vararahasto	360,4		360,4	
Arvonkorotusrahasto	140,0		140,0	
Vapaa oma pääoma				
Käyttöraho	260,0		260,0	
Muuntoero	0,1			
Kertyneet voittovarot	153,3		62,1	
Tilikauden voitto	192,5	1 394,6	178,6	1 289,4
Varaukset ¹⁷⁾				
Kertynyt poistoero	435,4		365,3	
Vapaaehtoiset varaukset				
Investointivaraukset	2,7		10,2	
Siirtymävaraukset	188,3		241,1	
	191,0	626,4	251,3	616,6
Vieras pääoma ^{12, 18-20)}				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	13,3			
Eläkelainat	335,9		301,9	
Muut pitkäaikaiset velat	1,5		1,5	
	350,7		303,4	
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta			1,4	
Eläkelainat	23,8		16,8	
Ostovelat	374,1		272,6	
Siirtovelat	244,6		250,0	
Muut lyhytaikaiset velat	161,9		149,5	
	804,4	1 155,2	690,3	993,7
		3 176,2		2 899,7

Rahoitus, Mmk

STOCKMANNIN RAHOITUSLASKELMA (KONSERNI)

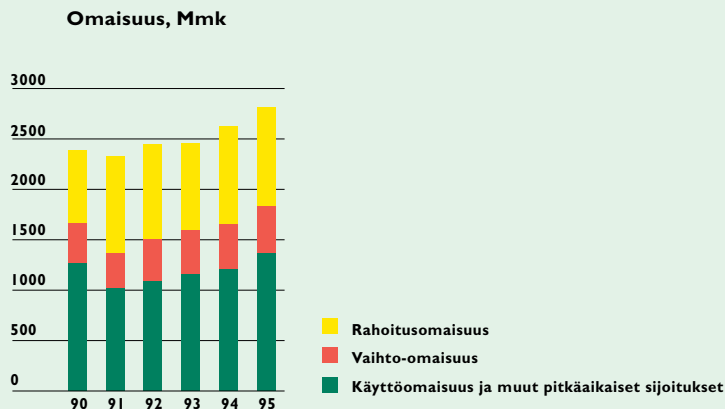
	1995 Mmk	1994 Mmk
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Käyttökate	340,4	302,1
Rahoitustuotot ja -kulut	31,7	29,9
Satunnaiset erät	1,3	0,0
Verot	- 79,2	- 65,5
	294,2	266,6
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus		
lisäys (-), vähennys (+)	- 36,1	- 96,7
Lyhytaikaiset liikesaamiset		
lisäys (-), vähennys (+)	- 146,4	- 132,3
Korottomat lyhytaikaiset velat		
lisäys (+), vähennys (-)	81,8	36,7
	- 100,7	- 192,3
Liiketoiminnan kassavirta	193,5	74,2
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 273,7	- 132,9
	- 273,7	- 132,9
Kassavirta ennen rahoitusta	- 80,2	- 58,7
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	70,9	46,9
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	- 23,6	- 21,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)	32,4	56,2
Voitonjako	- 86,8	- 58,0
Muut oman pääoman muutokset	- 0,5	
	- 7,6	24,0
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	- 87,8	- 34,6
Taseen mukainen likvidien varojen muutos	- 87,8	- 34,6
Likvidit varat 1.1.	428,4	463,0
Muutos	- 87,8	- 34,6
Likvidit varat 31.12.	340,6	428,4

OY STOCKMANN AB TULOSLASKELMA (EMOYHTIÖ)

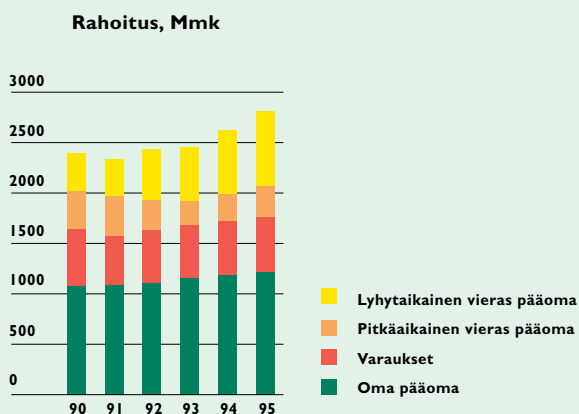
	1.1.-31.12.1995 Mmk		1.1.-31.12.1994 Mmk		Muutos %
Liikevaihto ¹⁾	3 964,8		3 616,8		9,6
Kulut :					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat: ²⁾					
Ostot tilikauden aikana	2 795,6		2 521,8		
Varastojen lisäys	- 29,2		- 9,7		
Henkilöstökulut ³⁾	613,9		545,2		
Vuokrat	134,0		153,1		
Muut kulut ⁴⁾	234,5	3 748,8	228,9	3 439,4	9,0
Käyttökate	216,0		177,4		21,8
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista ⁵⁾	79,2		72,7		9,0
Liikevoitto	136,8		104,6		30,8
Rahoitustuotot ja -kulut: ⁶⁾					
Osinkotuotot	4,6		2,3		
Korkotuotot	64,9		65,8		
Muut rahoitustuotot	2,7		0,0		
Korkokulut	37,1		29,8		
Muut rahoituskulut	8,1	27,0	8,3	30,0	(10,1)
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	163,8		134,6		21,7
Satunnaiset tuotot ja kulut ⁷⁾					
Satunnaiset tuotot	1,3		0,0		
Voitto ennen varauksia ja veroja	165,1		134,6		22,6
Poistoeron lisäys ⁵⁾	- 59,6		- 12,4		
Vapaaehtoisten varausten lisäys	52,8		6,2		
Välittömät verot:					
Tilikaudelta	39,2		33,9		
Aikaisemmilta tilikausilta	- 1,9	37,3	3,0	36,9	1,2
Tilikauden voitto	120,9		91,4		32,4

VASTAAVAA	31.12.1995 Mmk		31.12.1994 Mmk	
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet ⁸⁾				
Muut pitkävaikutteiset menot	74,5		67,1	
Aineelliset hyödykkeet ⁸⁾				
Maa- ja vesialueet	48,6		51,7	
Rakennukset ja rakennelmat	674,7		548,5	
Koneet ja kalusto	221,5		208,3	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3		0,3	
	945,1		808,8	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset ^{9,10)}				
Osakkeet ja osuudet	331,1		315,4	
Lainasaamiset	22,0		22,0	
	353,1	1 372,7	337,4	1 213,3
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Vaihto-omaisuus				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	471,1		442,0	
Saamiset ¹¹⁻¹³⁾				
Myyntisaamiset	461,6		385,5	
Lainasaamiset	177,0		115,2	
Siirtosaamiset	36,0		49,7	
Muut saamiset	21,4		23,8	
	696,0		574,2	
Rahoitusomaisuusarvopaperit ¹⁴⁾				
Joukkovelkakirjat ja muut velkakirjat	245,8		319,2	
Rahat ja pankkisaamiset	30,8	1 443,7	72,3	1 407,6
		2 816,4		2 620,9

VASTATTAVAA	31.12.1995		31.12.1994	
	Mmk		Mmk	
Oma pääoma ^{15,16)}				
Sidottu oma pääoma				
A-osakkeet	165,8		165,8	
B-osakkeet	122,5		122,5	
Osakepääoma yhteensä	288,3		288,3	
Vararahasto	360,4		360,4	
Arvonkorotusrahasto	140,0		140,0	
Vapaa oma pääoma				
Käyttöraho	260,0		260,0	
Kertyneet voittovarot	53,9		49,3	
Tilikauden voitto	120,9	1 223,5	91,4	1 189,3
Varaukset ¹⁷⁾				
Kertynyt poistoero	379,4		319,8	
Vapaaehtoiset varaukset				
Siirtymävaraus	159,1		211,9	
	159,1	538,5	211,9	531,7
Vieras pääoma ^{12,18-20)}				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	13,3		0,0	
Eläkelainat	299,3		271,8	
Muut pitkäaikaiset velat	1,5		1,5	
	314,1		273,3	
Lyhytaikainen				
Eläkelainat	21,1		14,5	
Ostovelat	234,0		185,6	
Siirtovelat	163,9		167,1	
Muut lyhytaikaiset velat	321,3		259,4	
	740,3	1 054,5	626,5	899,8
	2 816,4		2 620,9	

OY STOCKMANN AB RAHOITUSLASKELMA (EMOYHTIÖ)

	1995 Mmk	1994 Mmk
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Käyttökate	216,0	177,5
Rahoitustuotot ja -kulut	27,0	30,1
Satunnaiset erät	1,3	
Verot	- 37,3	- 36,9
	206,9	170,7
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus		
lisäys (-), vähennys (+)	- 29,2	- 9,7
Lyhytaikaiset liikesaamiset		
lisäys (-), vähennys (+)	- 121,8	- 141,5
Korottomat lyhytaikaiset velat		
lisäys (+), vähennys (-)	86,1	42,7
	- 64,9	- 108,4
Liiketoiminnan kassavirta	142,0	62,3
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 238,6	- 120,9
	- 238,6	- 120,8
Kassavirta ennen rahoitusta	- 96,6	- 58,5
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	61,4	40,2
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	- 20,6	- 14,6
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)	27,7	55,2
Voitonjako	- 86,8	- 58,0
	- 18,3	22,9
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	- 114,9	- 35,6
Taseen mukainen likvidien varojen muutos	- 114,9	- 35,6
Likvidit varat 1.1.	391,4	427,0
Muutos	- 114,9	- 35,6
Likvidit varat 31.12.	276,6	391,4

Laadintaperiaatteet

Yleisperiaate

Tilinpäätös on laadittu alkuperäisten hankinta-arvojen perusteella.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö OY Stockmann AB:n sekä ne yhtiöt, joissa emoyhtiö hallitsee suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia osakkeiden äänimäärästä. Konserniyhtiöiden yli 20-prosenttisesti omistamia kiinteistöyhtiöitä ei ole käsitelty osakkuusyhtiöinä eikä konserniin kuulu muita osakkuusyhtiöitä.

Sisäiset liiketapahtumat

Konsernin sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu.

Tytäryhtiöosakkeet

Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Tytäryhtiöiden osakkeiden hankintamenon ja oman pääoman ero on konsernitaseessa kohdistettu osittain käyttöomaisuuteen. Käypien arvojen yli menevä osa on esitetty omana liikearvoeränään, josta on tehty tasapoisto viiden tai kymmenen vuoden poistoajan mukaan.

Tytäryhtiöiden hankintahetken verottamattomista vapaaehtoisista varauksista 72 prosenttia on katsottu omaksi pääomaksi. Loput 28 prosenttia sisältyvät konsernitaseessa velkoihin. Purettaessa tytäryhtiöissä hankintahetkellä olutta vapaaehtoista varausta tuloutetaan konsernissa vain verovelan pienenemistä vastaava osuus. Tämä erä esitetään konsernin satunnaisissa tuotoissa.

Ulkomaiset tytäryhtiöt

Venäläisten tytäryhtiöiden tilinpäätösluvut on muutettu Suomen markoiksi käyttäen monetary-non monetary -menetelmää, jossa käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus ja oma pääoma muutetaan Suomen markoiksi hankintahetken mukaisella Suomen Pankin ilmoittamalla keskikurssilla ja muut tase-erät tilinpäätöspäivän mukaisella Suomen Pankin ilmoittamalla keskikurssilla ja tuloslaskelma kuukausittain kuukauden keskikurssilla.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta eli varasto on merkitty taseeseen hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaiseen alimpaan arvoon. Vaihto-omaisuuden hankintameno on määritelty käyttäen hankinnasta aiheutuneita välittömiä menoja FiFo-periaatetta noudattaen.

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on arvostettu käyttäen Suomen Pankin ilmoittamia tilinpäätöspäivän keskikursseja. Rahoituksen kurssivoitot ja kurssitappiot on kirjattu nettomääräisinä muihin rahoituskuluihin.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus on arvostettu alkuperäisiin hankinta-arvoihin, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Tasearvoihin sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonkorotuksia.

Konsernissa käytetään seuraavia poistokäsitteitä:

- Suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat alkuperäiseen hankintamenuun ja käyttöomaisuusesineen arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan seuraavasti:
  - rakennukset 25-50 vuotta,
  - koneet ja kalusto 7-12 vuotta,
  - muut pitkävaikutteiset menot 5-10 vuotta,
  - kevyt myymäläkalusto, autot ja ATK-laitteet 5 vuotta.
- Kirjanpidolliset poistot, jotka perustuvat verolainsäädäntöön.

Kirjanpidollisten poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus esitetään tuloslaskelmassa poistoeron lisäyksenä tai vähennyksenä. Taseessa suunnitelman mukaisen ja kirjanpidollisten poistojen kertynyt erotus esitetään vastattavaa-puolella varauksissa.

Tuloslaskelma

I Liikevaihto

Tavaratalojen ja Hobby Hallin liikevaihdosta tuli Venäjältä 250,3 Mmk vuonna 1995 ja 280,1 Mmk vuonna 1994 sekä Eestistä 70,2 Mmk vuonna 1995 ja 30,5 Mmk vuonna 1994. Ulkomaisen liikevaihdon osuus Stockmannin liikevaihdosta oli 6,2 % vuonna 1995 ja 6,9 % vuonna 1994.

Luottotappiot olivat 9,6 Mmk vuonna 1995 ja 14,8 Mmk vuonna 1994.

2 Myyntikate

	Konserni 1995		Konserni 1994		Emoyhtiö 1995		Emoyhtiö 1994	
	Mmk	%	Mmk	%	Mmk	%	Mmk	%
Liikevaihto	5 162,7	100,0	4 507,0	100,0	3 964,8	100,0	3 616,8	100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 525,8	68,3	3 038,0	67,4	2 766,4	69,8	2 512,1	69,5
Myyntikate	1 636,9	31,7	1 469,0	32,6	1 198,4	30,2	1 104,7	30,5

3 Henkilöstökulut

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot	3,6	3,4	1,7	1,8
Muut palkat	592,8	522,0	484,4	437,6
Pakolliset henkilösivukulut				
Eläkevakuutukset	81,8	63,0	63,1	51,2
Muut pakolliset henkilösivukulut	68,6	54,9	52,0	44,0
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	15,8	13,3	12,7	10,7
Yhteensä	762,8	656,6	613,9	545,2
Luontoisetujen raha-arvo	5,7	6,5	5,1	6,0

Johdon eläkesitoumukset

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 55 - 65 vuotta.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta.

4 Muut kulut

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Markkinointikulut	138,8	121,8	64,0	61,7
Varasto-, pakkaus- ja kuljetuskulut	16,4	15,5	11,1	14,3
Korjauskulut	21,9	19,5	17,4	14,7
Sähkö-, lämpö- ja polttoainekulut	21,6	20,0	18,3	17,3
Matka- ja kokouskulut	15,6	15,8	11,7	13,4
Kiinteistöjen hoitokulut	35,8	34,1	30,0	30,6
Posti-, puhelin- ja sähkökulut	17,3	19,3	11,9	12,2
Muut kulut	69,6	73,3	70,1	64,7
Yhteensä	337,0	319,1	234,5	228,9

5 Suunnitelman mukaiset poistot

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Suunnitelman mukaiset poistot				
Muut pitkävaikutteiset menot	16,3	14,5	14,7	12,7
Rakennukset	14,3	13,3	11,5	10,5
Koneet ja kalusto	61,3	57,4	53,1	49,5
Yhteensä	91,8	85,2	79,2	72,7

LIITETIEDOT

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Poistoeron muutos				
Tuloslaskelma				
Muut pitkävaikutteiset menot	3,7	1,7	1,5	2,1
Rakennukset	59,3	7,5	56,0	8,6
Koneet ja kalusto	7,1	1,7	2,1	1,7
Yhteensä	70,1	10,9	59,6	12,4

Mmk	Emoyhtiö	
	1995	1994
Suunnitelman mukaiset poistot		
OY Stockmann AB	79,2	72,7
Oy Hobby Hall Ab	5,8	5,4
Seppälä-yhtiöt	5,2	5,4
Suomen Pääomarahitus Oy	0,9	0,9
Kiinteistö Oy Vantaan Rasti	0,8	0,8
A/O Kalinka-Stockmann	0,0	0,0
Yhteensä	91,8	85,2

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta
Rakennukset	25-50 vuotta
Koneet ja kalusto	5-12 vuotta

6 Rahoitustuotot ja -kulut

Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut

Mmk	Emoyhtiö	
	1995	1994
Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot		
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	1,6	1,7
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	2,5	2,6
Konserniyhtiöille maksetut rahoituskulut		
Korkokulut	8,6	4,7

Korkotuotot

Korkotuottoja pienentää vuonna 1994 rahoitusomaisuuden joukkovelkakirjalainojen arvonalennuskirjaus 5,1 Mmk. Arvonalennuskirjaus on suoritettu, kun yksittäisen joukkovelkakirjan hankintameno tilinpäätöshetkellä alitti vastaavan noteeratun markkina-arvon.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin sisältyy 1995 rahoitustoiminnan valuuttakurssitappioita 4,7 Mmk ja valuuttakurssivoittoja 3,7 Mmk. Vastaavat luvut vuonna 1994 olivat 9,5 Mmk ja 6,0 Mmk.

7 Satunnaiset tuotot ja kulut

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Käyttöomaisuusosakkeiden myyntivoitto	1,3	0,0	1,3	0,0
Yhteensä	1,3	0,0	1,3	0,0

Tase

8 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	113,5	91,2	99,4	77,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	26,4	29,5	22,1	28,4
Vähennykset 1.1.-31.12.	9,0	7,1	7,4	6,0
Hankintameno 31.12.	130,9	113,5	114,1	99,4
Kertyneet sumupoistot 31.12.	45,8	38,6	39,6	32,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	85,2	75,1	74,5	67,1
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.				
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	7,4	5,7	3,9	1,8
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	3,7	1,7	1,53	2,1
	11,1	7,4	5,4	3,9
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	86,0	77,0	51,7	47,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	16,5	9,0	1,2	4,7
Vähennykset 1.1.-31.12.			4,4	
Hankintameno 31.12.	102,5	86,0	48,6	51,7
Kirjanpitoarvo 31.12.				
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	719,9	696,5	636,2	612,8
Lisäykset 1.1.-31.12.	137,8	23,4	137,8	23,4
Hankintameno 31.12.	857,7	719,9	774,0	636,2
Kertyneet sumupoistot 31.12.	108,2	94,2	99,3	87,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	749,4	625,7	674,7	548,5
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.				
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	268,5	261,0	237,0	228,4
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	59,3	7,5	56,0	8,6
	327,8	268,5	293,0	237,0
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	457,4	417,9	396,7	368,8
Lisäykset 1.1.-31.12.	89,5	70,3	66,3	59,0
Vähennykset 1.1.-31.12.	32,6	30,8	20,5	31,1
Hankintameno 31.12.	514,6	457,4	442,5	396,7
Kertyneet sumupoistot 31.12.	251,7	222,8	221,0	188,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	262,7	234,6	221,5	208,3
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.				
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	89,4	87,7	78,9	77,1
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	7,1	1,7	2,1	1,7
	96,5	89,4	81,0	78,9
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	0,3	0,3	0,3	0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,3	0,3	0,3	0,3

Tasearvoihin sisältyvät arvonorotukset

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Tontit ja maa-alueet	35,1	35,1	35,1	35,1
Rakennukset	157,7	157,7	157,7	157,7
Yhteensä	192,8	192,8	192,8	192,8

Verotusarvot ja palovakuutusarvot

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
Verotusarvot				
Maa-alueet	342,6	335,8	329,7	331,7
Tytäryhtiöosakkeet	-	-	210,9	147,0
Muut osakkeet	99,7	112,3	94,6	107,2
Rakennukset				
Verotusarvot	145,6	152,3	101,5	104,7
Palovakuutusarvot	1 290,1	1 289,7	1 195,1	1 194,7

LIITETIEDOT

9 Osakkeet ja osuudet

	Lukumäärä	Äänivalta- osuus %	Omistus- osuus %	Nim. arvo M yks.	Kirjanpito- arvo Mmk	Voitto Mmk	Oma pää- oma Mmk
Emoyhtiön omistamat							
Tytäryhtiöosakkeet							
A/O Kalinka-Stockmann	100	100,0	100,0	RUR 65,00	0,12	-38,0	-38,4
A/O Stockmann-Krasnoselskaja	100	100,0	100,0	RUR 55,00	0,03	0,0	0,0
Stockmann AS	13 000	100,0	100,0	EEK 13,00	4,89	0,0	4,9
Aspius Oy	100	100,0	100,0	FIM 0,02	4,35	0,0	1,8
Oy Hobby Hall Ab	120 000	100,0	100,0	FIM 60,00	111,79	48,6	165,6
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab	10	100,0	100,0	FIM 0,02	0,02	0,0	0,0
Oy Suomen Pääomarahoitus- Finlands Kapitalfinans Ab	1 000	100,0	100,0	FIM 10,00	10,00	0,0	12,7
Sewex Oy	30 000	100,0	100,0	FIM 30,00	30,00	61,8	161,7
Upper Limit Oy	100	100,0	100,0	FIM 0,15	9,65	0,0	3,2
Kiinteistö Oy Friisinkeskus	1 000	100,0	100,0	FIM 0,05	0,05	0,0	0,9
Kiinteistö Oy Vantaan Valimotie	500 000	100,0	100,0	FIM 5,00	5,00	0,0	4,8
Kiinteistö Oy Vantaan Rasti	388	100,0	100,0	FIM 3,00	29,26	-0,8	26,4
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä					205,14	71,6	343,5
Muut osakkeet ja osuudet							
Aktia Säästöpankki Oy	5 000		-	0,10	0,10		
Asunto Oy Albertinkatu 28	238		1,0	0,01	0,56		
Asunto Oy Eino Leinonkatu 7	1583		25,0	2,69	8,53		
Asunto Oy Harjula	2		2,0	-	0,52		
Helsingin Keskustukku Oy	45		12,0	0,23	0,48		
Helsingin Puhelinyhdistys	352		-	-	0,78		
Oy Kamppiparkki Ab	17		-	0,34	3,15		
Kesko Oy	1 267 000		1,0	12,67	50,19		
Kirjavälitys Oy	32 963		14,0	0,82	1,12		
MTV Oy	400		1,0	0,20	1,12		
NCC	14 000		-	SEK 0,35	0,36		
Oy Partek Ab	38 966		-	0,39	4,60		
Pitäjänmäen Kiinteistöt Oy	3 030		6,0	18,18	18,18		
Polar-Yhtymä Oy	100 000		-	1,00	2,50		
Povarstock Oy	756		10,0	7,56	19,76		
Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunta	4		-	-	0,28		
Tuko Oy	264 222		1,0	2,64	0,58		
Unitas Oy, sarja A	500 000		-	5,00	7,83		
Werner Söderström Oy, sarja B	9 018		-	0,09	0,14		
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	12 829		-	0,26	1,05		
Muut					4,10		
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä					125,93		
Emoyhtiön omistamat osakkeet ja osuudet yhteensä					331,07		
Tytäryhtiöiden omistamat							
Tytäryhtiöosakkeet							
Bullworker Myynti Oy	3	100,0	100,0	0,02	0,02	0,0	0,0
Oy Concert Hall Society Ab	10	100,0	100,0	-	-	0,0	0,0
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä					0,02	0,0	0,0
Muut osakkeet							
Arabian Kiinteistö Oy	3 443		34,2	0,04	9,86		
Arabian Kiinteistö Oy, uudet	811		8,0	0,02	2,35		
Arabian Pienteollisuustalo Oy	1 590		12,0	0,01	5,92		
Orion-Yhtymä	3 222		-	0,02	0,20		
Helsingin Puhelinyhdistys	150		-	-	0,55		
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	591		-	-	0,13		
Asunto Oy Rukantyykki	110		7,0	-	0,76		
Muut					0,52		
Muut osakkeet yhteensä					20,30		
Tytäryhtiöiden omistamat osakkeet yhteensä					20,32		

Muutoksia konsernirakenteessa

Vuoden 1995 lopussa perustettiin Eestissä tytäryhtiö Stockmann AS, joka harjoittaa vuoden 1996 alusta Hobby Hallin tuotteiden postimyyntiä ja huhtikuusta 1996 lähtien tavaratalotoimintaa sekä Seppälän liiketoimintaa. Myös Moskovassa perustettiin uusi tytäryhtiö A/O Stockmann-Krasnoselskaja, jolla ei toistaiseksi ole liiketoimintaa. Tilikauden aikana ostettiin myös kiinteistöyhtiö Upper Limit Oy, joka omistaa Seston Etujätin tontin Tampereella.

10 Emoyhtiön pitkäaikaiset sijoitukset tytäryhtiöihin

Mmk	Emoyhtiö	
	1995	1994
Osakkeet	205,1	190,5
Lainasaamiset	22,0	22,0
Yhteensä	227,1	212,5

11 Saamiset

Saamiset, jotka erääntyvät maksettaviksi yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Lainasaamiset	14,5	12,1	14,5	12,1
Muut saamiset	27,9	26,7	26,4	21,4
Yhteensä	42,4	38,8	40,9	33,5

12 Saamiset ja velat konserniyhtiöiltä

Mmk	Emoyhtiö	
	1995	1994
Lainasaamiset	160,8	124,8
Muut lyhytaikaiset velat	147,2	113,1

13 Saamiset hallitusten jäseniltä ja toimitusjohtajilta

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajille ja hallitusten jäsenille on myönnetty lainoja yhteensä 2,8 Mmk (3,0 Mmk vuonna 1994).

Laina-ajat ovat 5 - 15 vuotta. Lainojen korko on sidottu Suomen Pankin peruskorkoon.

14 Rahoitusomaisuusarvopapereiden hankintamenon ja markkina-arvon erotus

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Markkina-arvo 31.12.	251,7	322,7	251,7	322,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	245,8	319,2	245,8	319,2
Erotus	6,0	3,5	6,0	3,5

15 Oman pääoman muutokset

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Osakepääoma				
A-osakkeet l.l.	165,8	165,8	165,8	165,8
A-osakkeet 31.12.	165,8	165,8	165,8	165,8
B-osakkeet l.l.	122,5	26,4	122,5	26,4
Rahastoanti 1994	0,0	96,1	0,0	96,1
B-osakkeet 31.12.	122,5	122,5	122,5	122,5
Osakepääoma yhteensä	288,3	288,3	288,3	288,3
Vararahasto l.l.	360,4	456,5	360,4	456,5
Rahastoanti 1994	0,0	-96,1	0,0	-96,1
Vararahasto 31.12.	360,4	360,4	360,4	360,4
Arvonkorotusrahasto l.l.	140,0	140,0	140,0	140,0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	140,0	140,0	140,0	140,0
Sidottu oma pääoma yhteensä	788,7	788,7	788,7	788,7
Käyttörahasto l.l.	260,0	260,0	260,0	260,0
Käyttörahasto 31.12.	260,0	260,0	260,0	260,0

LIITETIEDOT

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Muu vapaa oma pääoma 1.1.	240,7	120,0	140,7	107,2
Voitonjako	-86,8	-58,0	-86,8	-58,0
Konsolidoinnissa käytetyn verokannan muutoksen vaikutus omaan pääomaan	-0,6	-	-	-
Tilikauden voitto	192,5	178,6	120,9	91,4
Muuntoero	0,1	-	-	-
Muu vapaa oma pääoma 31.12.	346,0	240,7	174,8	140,7
Vapaa oma pääoma yhteensä	606,0	500,7	434,8	400,7
Oma pääoma yhteensä	1 394,6	1 289,4	1 223,5	1 189,3

16 Osakepääoma 31.12.1995

Nimellisarvo 20 mk	Emoyhtiön osakemäärä
A-osakkeita (à 10 ääntä)	8 289 631
B-osakkeita (à 1 ääni)	6 124 979
Yhteensä	14 414 610

17 Varausten piilevä verovelka

Konsernin vapaaehtoisia varauksia ja poistoeroa vastaavat piilevät verovelat olivat 31.12.1995 28 %:n verokannan mukaisesti 175,4 Mmk ja 31.12.1994 25 %:n verokannan mukaisesti 154,1 Mmk.

18 Optiolaina

Vuonna 1994 laskettiin liikkeelle yhtiön johdolle suunnattu 1,5 miljoonan markan optiolaina, joka maksetaan lainaehtojen mukaan takaisin yhtenä eränä 12.4.1998. Lainalle maksetaan vuotuista korkoa, joka on prosenttiyksikön alle Suomen Pankin noteeraaman 12 kuukauden heliborkoron. Optiolainan optiotodistuksilla voi merkitä B-sarjan osakkeita seuraavasti: 90 000 kpl 2.1.-31.10.1996 hintaan 213,34 mk kappale tai 2.1.-31.10.1997 hintaan 226,67 mk kappale, tai 2.1.-12.4.1998 hintaan 240,00 mk kappale, 90 000 kpl 2.1.-31.10.1997 hintaan 226,67 mk kappale tai 2.1.-12.4.1998 hintaan 240,00 mk kappale ja 90 000 kpl 2.1.-12.4.1998 hintaan 240,00 mk kappale.

19 Yli viiden vuoden päästä erääntyvät lainat

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Eläkelainat	250,3	224,8	223,9	203,7

20 Muut lyhytaikaiset lainat

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyi vuonna 1995 korollista vierasta pääomaa 126,3 Mmk ja 105,2 Mmk vuonna 1994.

21 Annetut pantit ja velan vakuudeksi annetut kiinnitykset sekä takaukset ja muut vastuut

Mmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1995	1994	1995	1994
Omasta velasta				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	366,3	327,0	320,4	295,5
Konserniyhtiön velasta				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin			21,1	31,5
Takaukset			28,4	32,9
Pantit	0,3	0,3		
Muiden puolesta				
Takaukset	1,4	1,0	1,4	1,0
Muut omat vastuut				
Leasingvastuut ⁽¹⁾	2,3	1,5	2,3	1,5
Muut vastuut	1,0	5,0	1,0	5,0
Yhteensä				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	366,3	327,0	341,5	327,0
Takaukset	1,4	1,0	29,8	33,9
Pantit	0,3	0,3		
Muut vastuut	3,3	6,5	3,3	6,5
Yhteensä	371,3	334,8	274,6	367,4

⁽¹⁾ Leasingvastuut vuodesta 1997 eteenpäin ovat 1,5 Mmk

22 Eläkevastuut

Konsernin yhtiöiden eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

OY Stockmann AB:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osake oikeuttaa yhteen ääneen. Molempien sarjojen osakkeilla on oikeus yhtä suureen osinkoon.

Osakepääoma

Yhtiön osakkeet siirrettiin syyskuussa 1994 arvo-osuusjärjestelmään. Tilinpäätöshetkellä yhtiön koko osakemäärästä 99,72 prosenttia oli rekisteröity arvo-osuusjärjestelmässä.

Osakkeenomistajia 1.3.1996 oli noin 12 000.

OY Stockmann AB:n osakepääoma 31.12.1995

Sarja A	8 289 631 kpl	à 20 mk = 165 792 620 mk
Sarja B	6 124 979 kpl	à 20 mk = 122 499 580 mk
Yhteensä	14 414 610 kpl	à 20 mk = 288 292 200 mk

Yhtiön hallituksella ei ole voimassa olevia valtuutuksia osakepääoman korottamiseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainan ottamiseen.

Osakkeiden kurssikehitys

Osakekurssit laskivat tilikauden aikana Helsingin Arvopaperipörssissä yleisindeksillä mitattuna 7,3 prosenttia. Muut palvelut -indeksi laski 6,6 prosenttia.

OY Stockmann AB:n A-sarjan osakkeiden viimeinen kauppa tilikauden aikana päätettiin hintaan 248 markkaa, mikä merkitsi 2,5 prosentin nousua tilikauden alusta. Viimeinen B-osakkeiden kauppa päätettiin hintaan 227 markkaa, mikä oli 0,5 prosenttia korkeampi kuin tilikauden alussa.

Osakkeiden vaihto

Helsingin Arvopaperipörssissä myytiin tilikauden aikana OY Stockmann AB:n osakkeita seuraavasti:

	kpl	% kokonais- määrästä	keskihinta mk
Sarja A	741 570	8,9	231
Sarja B	2 081 793	34,0	204
Yhteensä	2 823 363	19,6	

Vaihdettujen osakkeiden kokonaisarvo oli 604,3 miljoonaa markkaa.

Yhtiön osakekannan markkina-arvo 31.12.1995 oli 3 446 miljoonaa markkaa.

Osakeannit 1990 - 1995

1993

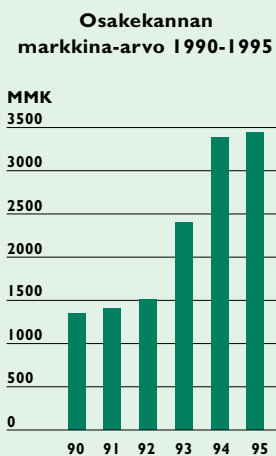
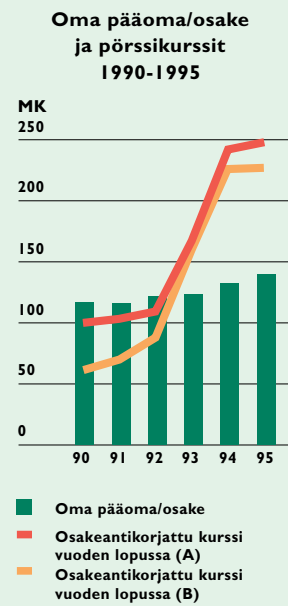
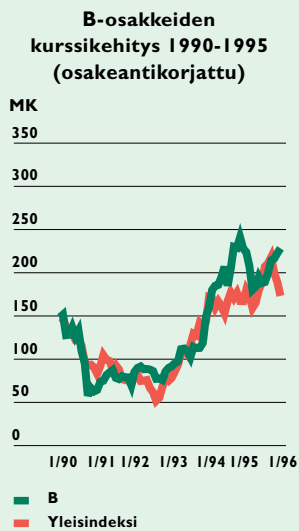
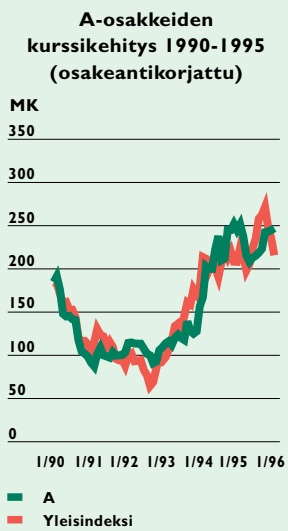
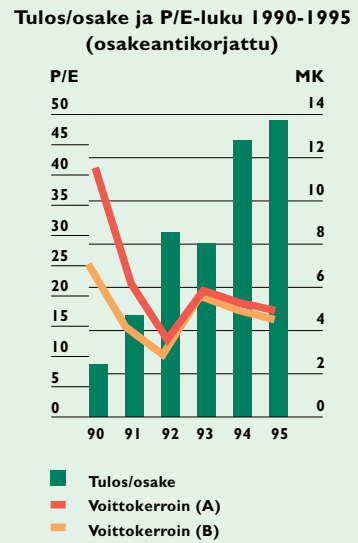
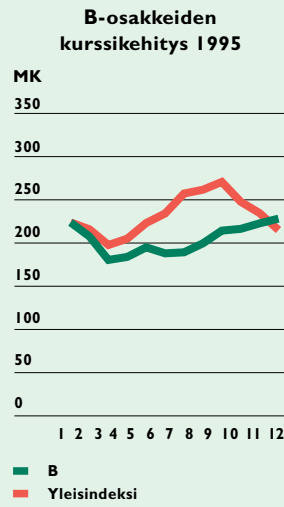
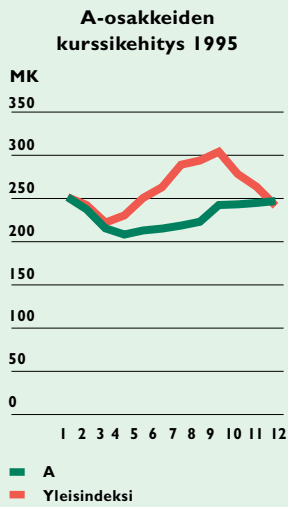
Suunnattu anti Keskolle. 87 000 A-osaketta 172,48 markkaa kappale ja 104 000 B-osaketta 144,36 markkaa kappale.

1994

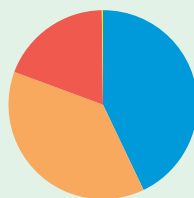
Optiolaina. Yhtiö laski liikkeelle yhtiön johdolle suunnatun 1,5 miljoonan markan optiolainan, joka merkittiin kokonaisuudessaan ja maksetaan lainaehdotuksen mukaan takaisin yhtenä eränä 12.4.1998. Lainalle maksetaan vuotuista korkoa, joka on prosenttiyksikön alle Suomen Pankin noteeraaman 12 kuukauden helibor-koron. Optiolainan optiotodistuksilla A, B ja C voi merkitä kullakin 90 000 kpl Stockmannin B-sarjan osakkeita seuraavasti: Optiotodistus A:lla 2.1.-31.10.1996 hintaan 213,34 mk tai 2.1.-31.10.1997 hintaan 226,67 mk tai 2.1.-12.04.1998 hintaan 240,00 mk ja optiotodistus B:llä 2.1.-31.10.1997 hintaan 226,67 mk tai 2.1.-12.04.1998 hintaan 240,00 mk sekä optiotodistus C:llä 2.1.-12.4.1998 hintaan 240,00 mk.

Rahastoanti. Kahdella vanhalla A- ja/tai B-osakkeella yksi uusi B-osake maksutta.

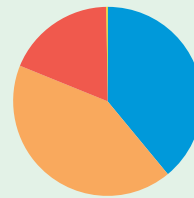

Osakkeiden määrän jakautuminen

- 42,9 % Osake- ja muut yhtiöt
- 37,7 % Säätiöt ja muut yhteisöt
- 19,2 % Yksityishenkilöt
- 0,2 % Ulkomaiset yhtiöt ja yhteisöt

Osakkeiden äänivallan jakautuminen

- 39,0 % Osake- ja muut yhtiöt
- 42,1 % Säätiöt ja muut yhteisöt
- 18,7 % Yksityishenkilöt
- 0,2 % Ulkomaiset yhtiöt ja yhteisöt

OSAKKEENOMISTAJAT 1.3.1996

Luvut perustuvat arvo-osuusrekisterin tietoihin, jolloin tiedot 34 254 rekisteröimättömän osakkeen osalta puuttuvat. Arvo-osuusrekisteriin merkitsemättömät osakkeet muodostavat 0,3 % 14 414 610 osakkeen kokonaismäärästä.

Omistajaryhmät	Osakkeenomistajat		Osakkeet	
	kpl	%	kpl	%
Yksityishenkilöt	10 747	94,9	2 758 161	19,2
Osake- ja muut yhtiöt	346	3,0	6 170 769	42,9
Säätiöt ja muut yhteisöt	202	1,8	5 421 963	37,7
Ulkomaiset yhtiöt ja yhteisöt	34	0,3	29 463	0,2
Yhteensä	11 329	100,0	14 380 356	100,0

Osakemäärät	Osakkeenomistajat		Osakkeet	
	kpl	%	kpl	%
1 - 100	5 570	49,2	246 863	1,7
101 - 1000	5 199	45,9	1 370 222	9,5
1001 - 10 000	481	4,2	1 256 325	8,7
10 001 - 100 000	55	0,5	1 622 110	11,3
100 001 -	24	0,2	9 884 836	68,7
Yhteensä	11 329	100,0	14 380 356	100,0

20 suurinta osakkeenomistajaa 1.3.1996

	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
1 Föreningen Konstsamfundet-ryhmä	12,39	14,30
2 Etola-yhtiöt	9,14	10,67
3 Svenska litteratursällskapet i Finland rf	5,10	7,12
4 Stiftelsen för Åbo Akademi	4,90	5,61
5 Niemistö-ryhmä	4,42	5,11
6 Vakuutusosakeyhtiö Sampo + Teollisuusvakuutus Oy	3,91	5,00
7 Merita-konserni	3,62	4,36
8 Eläke-Varma, keskinäinen vakuutusyhtiö	3,51	4,28
9 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	2,44	2,82
10 Wilhelm och Else Stockmanns stiftelse	1,72	2,46
11 Stiftelsen Bensows Barnhem Granhyddan	1,49	1,75
12 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	1,17	1,59
13 Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland	1,37	1,48
14 Jansson Georg Robert dödsbo	1,01	1,43
15 Kesko Oy	1,95	1,20
16 Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	0,84	0,97
17 William Thuring's Stiftelse	0,59	0,86
18 Juselius Sigrid Stiftelse	0,74	0,85
19 Eläkesäätiö Polaris Pensionsstiftelse	0,52	0,56
20 Kelonia Oy Ab	0,36	0,42

Yhtiön hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajien omistuksessa oli 31.12.1995 yhteensä 22 027 osaketta, joiden osuus osakemäärästä on yhteensä 0,15 % ja äänimäärästä yhteensä 0,18 %.

Liikkeelle laskettujen optiotodistusten nojalla voidaan merkitä 1.1.96-12.4.98 yhteensä 270 000 kpl B-sarjan osakkeita, joiden osuus osakkeiden yhteismäärästä on 1,83 % ja äänimäärästä 0,30 %.

TUNNUSLUKUJA JA OSAKEKOHTAISIA TIETOJA

Konsernin tulosta ja taloudellista tilaa kuvaavien tunnuslukujen laskemisessa on käytetty Helsingin Arvopaperipörssin suosittamia laskentasääntöjä. Käyttöomaisuuden poistot ovat suunnitelman mukaisia poistoja, jotka perustuvat alkuperäisiin hankinta-arvoihin ja taloudelliseen käyttöikänsä. Pääoman käyttöä kuvaavat luvut perustuvat taseen arvoihin.

Tunnuslukuja

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Oman pääoman tuotto-%	2,1	4,0	7,2	6,5	10,0	10,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%	5,5	6,5	9,5	9,2	12,7	13,2
Maksuvalmiussuhde	2,0	2,3	1,8	1,7	1,6	1,4
Käyttöpääomasuhde	3,0	3,3	2,7	2,6	2,5	2,3
Omavaraisuusaste	64,2	64,7	65,5	67,1	65,7	63,6
Lainojen hoitokate	1,0	2,5	3,1	1,2	5,4	5,3

Osakekohtaisia tietoja

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Osakeantikorjattu tulos osakkeelta mk/kpl	2,42	4,70	8,53	8,01	12,79	13,71 ^{*)}
Oma pääoma/osake mk/kpl	117,11	116,02	121,59	123,66	132,23	140,21
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.						
- Sarja A, mk/kpl	100,00	103,33	109,33	167,33	242,00	248,00
- Sarja B, mk/kpl	61,33	70,00	88,00	160,00	226,00	227,00
Osinko osakkeelta, osakeantikorjattu mk/kpl	2,67	3,33	3,33	4,00	6,00	7,00 ^{**)}
Osinko tuloksesta, %	110,3	70,9	39,0	49,9	46,9	51,1 ^{*)}
Efektiiivinen osinkotuotto, %						
- Sarja A	2,7	3,2	3,1	2,4	2,5	2,8 ^{**)}
- Sarja B	4,4	4,8	3,8	2,5	2,7	3,1 ^{**)}
Osakkeiden P/E-luku						
- Sarja A	41,2	22,0	12,8	20,9	18,9	18,1 ^{*)}
- Sarja B	25,3	14,9	10,3	20,0	17,7	16,6 ^{*)}
Osakekannan markkina-arvo 31.12. Mmk	1 351,2	1 402,8	1 504,9	2 397,5	3 390,3	3 446,2

^{*)} Vuoden 1995 luvuissa on huomioitu optiolainan laimennusvaikutus

^{**)} Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto-%	=	100 x	$\frac{\text{voitto ennen satunnaiseriä} - \text{tilikauden verot}}{\text{oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-%	=	100 x	$\frac{\text{voitto ennen satunnaiseriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Quick ratio (Maksuvalmiussuhde)	=		$\frac{\text{rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}$
Current ratio (Käyttöpääomasuhde)	=		$\frac{\text{vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}$
Omavaraisuusaste	=	100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Lainojen hoitokate	=		$\frac{\text{voitto ennen satunnaiseriä} + \text{poistot} + \text{rahoituskulut} - \text{tilikauden verot}}{\text{rahoituskulut} + \text{pitkäaikaisten lainojen lyhennykset}}$
Tulos/osake	=		$\frac{\text{voitto ennen satunnaiseriä} - \text{tilikauden verot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä}}$
Oma pääoma/osake	=		$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu kappalemäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.	=		osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kurssi tilinpäätöspäivänä
Osinko/osake	=		osakeantien vaikutuksella korjattu osinko per osake
Osinko tuloksesta	=	100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$
Efektiiivinen osinkotuotto	=	100 x	$\frac{\text{osakeantikorjattu osinko/osake}}{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}$
Osakkeiden P/E luku	=		$\frac{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}{\text{tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=		osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

EMOYHTIÖN VOITONJAKOEHDOTUS

Konsernitaseen mukainen vapaa oma pääoma 31.12.1995 oli 606,0 miljoonaa markkaa.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.1995 oli 434,8 miljoonaa markkaa.

Emoyhtiön taseen 31.12.1995 mukaan seuraavat summat ovat yhtiökokouksen käytettävissä:

- käyttämättömät voittovarot edellisiltä vuosilta	53 883 044,92
- tilikauden voitto	<u>120 941 225,57</u>
	174 824 270,49

Hallitus ehdottaa, että mainittu määrä käytetään seuraavasti:

- osinkoa maksetaan 35 % nimellisarvolle eli 7 markkaa osakkeelta	100 902 270,00
- yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan	300 000,00
- voittovarojen tilille jätetään	<u>73 622 000,49</u>
	174 824 270,49

Helsingissä maaliskuun 11. päivänä 1996

HALLITUS

Lasse Koivu

Erkki Etola

Ari Heiniö

Pertti Niemistö

Kurt Stenvall

Christoffer Taxell

Henry Wiklund

TILINTARKASTUSKERTOMUS

OY Stockmann AB:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet OY Stockmann AB:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1995. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat, taseet, rahoituslaskelmat ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja yhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta tilivuodelta ja taloudellisesta asemasta tilivuoden päättyessä. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus voidaan myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämiseksi on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilikauden aikana julkistettuun osavuositarkastukseen. Käsityksemme mukaan osavuositarkastus on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsinki 13. maaliskuuta 1996

Eric Haglund, KHT

Krister Hamberg, KHT

STOCKMANNIN LIIKKEENJOHTO

Aleksanterinkatu 52 B
PL 220, 00101 HELSINKI
puh. (90) 1211
telekopio (90) 121 3101
teleks 124 733 stohe fi

ARI HEINIÖ, toimitusjohtaja
STIG-ERIK BERGSTRÖM, varatoimitusjohtaja,
HANNU PENTTILÄ, varatoimitusjohtaja
TIINA TARMA-LINDBERG, lakiasiat
MERJA LÖNNROTH-LAAKSONEN,
henkilöstöjohtaja
KURT BLOMQVIST, kiinteistöpäällikkö
PIRKKO SALMINEN, rahoituspäällikkö
RAIMO HÄNDELIN, sisäinen tarkastus,
päällikkö
EVA MANSIKKA-MIKKOLA, talouspäällikkö
REIJO HAKAOJA, tietohallintojohtaja
ANNETTE LINDAHL, viestintäjohtaja

TAVARATALOJEN RYHMÄ

Kutomotie 1 C
PL 147, 00381 HELSINKI
puh. (90) 12151
telekopio (90) 121 5812
teleks 121 048 stckm fi

Osto-osastot
telekopiot (90) 121 5960, (90) 121 5665
ja (90) 121 5299

Markkinointi
telekopio (90) 121 5512

Johto

HANNU PENTTILÄ, johtaja
HENRI BUCHT, Helsingin tavaratalo,
kotimaan tavaratalot
JUKKA HIENONEN, ulkomaan toiminnot
LEENA LASSILA, ostot; muoti
KARL W. STOCKMANN, ostot; muut tavarat,
ulkomaan toiminnot
MAARET KUISMA, markkinointi
RISTO PENTTILÄ, hallinto

Helsingin tavaratalo

Aleksanterinkatu 52
PL 220, 00101 HELSINKI
puh. (90) 1211
telekopio (90) 121 3632
HENRI BUCHT, tavaratalon johtaja

Vienti- ja kotimaan palvelu
telekopio (90) 121 3781
teleks 121 519 stoex fi

Yrityspalvelu
telekopio (90) 121 3782
teleks 121 519 stoex fi

Itäkeskuksen tavaratalo

Itäkatu 1 C, 00930 HELSINKI
puh. (90) 121 461
telekopio (90) 121 4655
TERHI OKKONEN, tavaratalon johtaja

Tampereen tavaratalo

Hämeenkatu 4,
PL 291, 33101 TAMPERE
puh. (931) 248 0111
telekopio (931) 213 3573
SEPPO RÖNKÖNEN, tavaratalon johtaja

Tapiolan tavaratalo

Länsituulentie 5, 02100 ESPOO
puh. (90) 12121
telekopio (90) 121 2269
ANJA TAINA, tavaratalon johtaja

Turun tavaratalo

Yliopistonkatu 22
PL 626, 20101 TURKU
puh. (921) 265 6611
telekopio (921) 265 6714
CAROLA NYMARK, vt. tavaratalon johtaja

Ulkomaan toiminnot

Yhteiset toiminnot
Stockmannintie 1 H
PL 147, 00381 HELSINKI
puh. (90) 12151
telekopio (90) 121 5250
JUKKA HIENONEN, johtaja

VENÄJÄ
Moskovan toimisto ja
Yritysmyynti
Prospect Mira 176, Moskova
puh. ja telekopio 990-7-095-286 0292

Myymälät
Moskova:
Danilov, Dolgoruk, Leninski,
Zacepskij Val

Pietari

EESTI

Tallinnan tavaratalo

Stockmann AS
Liivalaia 53
EE 0001 TALLINNA
puh. 990-372-6-339500
telekopio 990-372-6-339501
JUHA OKSANEN, tavaratalon johtaja

AUTOKAUPAN RYHMÄ**Johto**

AARNO POHTOLA, johtaja
FREDRIK EKLUNDH, Ford
JYRKI JAALA, Nissan, Chrysler, Jeep
MARKKU LÖNNQVIST, VW, Audi, Seat
MATTI RISTIMÄKI, Ford Turku
KALEVI TIKKA, vaihtoautot
EERO LEMBERG, Herttoniemi, huolto
PEKKA VAISTO, Pitäjänmäki, huolto

Ford -tuotelinja (Stockmann Auto)

HELSINKI, Pitäjänmäki
Kutomotie 1A
PL 157, 00381 HELSINKI
puh. (90) 12151
telekopio (90) 121 5401

HELSINKI, Herttoniemi
Mekaanikonkatu 17
00810 HELSINKI
puh. (90) 12 1481
telekopio (90) 121 4848

TURKU

Satakunnantie 164
20320 TURKU
puh. (921) 273 6900
telekopio (921) 273 6940

Nissan-, Chrysler-, Jeep -tuotelinja

HELSINKI, Herttoniemi
Mekaanikonkatu 10
00810 HELSINKI
puh. (90) 121 721
telekopio (90) 121 7300

Volkswagen-, Audi-, Seat -tuotelinja

HELSINKI, Herttoniemi
Mekaanikonkatu 10
00810 HELSINKI
puh. (90) 12 1721
telekopio (90) 121 7300

HELSINKI, Pitäjänmäki
Kutomotie 1A
PL 157, 00381 HELSINKI
puh. (90) 12151
telekopio (90) 121 5401

ESPOO
Isonniitynkujia 2
02270 ESPOO
puh. (90) 80 4601
telekopio (90) 8046 0222

VANTAA
Kiitoradantie 2
01530 VANTAA
puh. (90) 82 5991
telekopio (90) 82 1280

HOBBY HALL

Hämeentie 157
00560 HELSINKI
puh. (90) 77 7611
telekopio (90) 7776 1381

Johto

VEIKKO SYVÄNEN, johtaja
YRJÖ STENBERG, talous
SEPPO JURVAINEN, ATK
PENTTI TIISTOLA, materiaalitoinnot

Myymälät
Helsinki, Vantaa, Tallinna

SESTO

Konttori
Stockmannintie 1 H
PL 152, 00381 HELSINKI
puh. (90) 12151
telekopio (90) 121 5671

Johto

RISTO KIISKI, johtaja
OLAVI LEHTINEN, markkinointi, ostot
EERO LESTELÄ, Etujätit
JORMA VÄISTÖ, Sestot
ARJA RISSANEN, hallinto

Sesto-myymälät
Annankatu, Eino Leinon katu, Forum,
Herttoniemi, Kauniainen, Lauttasaari, Lähderanta,
Mellunmäki, Olari, Puistolan asema,
Reimarla, Tehtaankatu, Tikkurila, Vaasankatu

Seston Etujätit
Espoo, Vantaa, Turku, Tampere (toukokuu 1996)

SEPPÄLÄ

Konttori
Tikkurilantie 62
PL 234, 01531 VANTAA
puh. (90) 82 5981
telekopio (90) 870 1383
teleks 121 940 style fi

Johto

MARJATTA BJÖRN, johtaja
AKIF BESHAR, kenttä, hallinto
MERJA ILMAKUNNAS, lasten tuotteet,
kosmetiikka
ANJA RISSANEN, naisten tuotteet
TIMO SINKKONEN, miesten tuotteet

Myymäpaikkakunnat

Espoo, Forssa, Hamina, Heinola, Helsinki,
Hollola, Hyvinkää, Huittinen, Hämeenlinna,
Iisalmi, Imatra, Joensuu, Jyväskylä, Jämsä, Järvenpää,
Kajaani, Kangasala, Kankaanpää, Kauhajoki,
Kemi, Kempele, Kerava, Kokkola, Kotka,
Kouvola, Kuopio, Kuusamo, Kuusankoski, Lahti,
Lappeenranta, Laukaa, Lieksa, Lohja, Loimaa,
Mikkeli, Nokia, Oulu, Pello, Pieksämäki, Pietarsaari,
Pori, Porvoo, Raahe, Rauma, Raisio,
Riihimäki, Rovaniemi, Salo, Savonlinna, Seinäjoki,
Tammisaari, Tampere, Tornio, Turku, Uusikaupunki,
Vaasa, Valkeakoski, Vammala, Vantaa,
Varkaus, Ylivieska, Äänekoski.
Eesti: Tallinna

AKATEEMINEN KIRJAKAUPPA

Keskuskatu 1
PL 128, 00101 HELSINKI
puh. (90) 12141
telekopio (90) 121 4245

Johto

DORIS STOCKMANN, johtaja
STIG-BJÖRN NYBERG, kirjojen myymälä-
myynti, Helsinki
KIRSTI LEHMUSTO-ERÄNEN, markkinointi
KARIN VON KOSKULL, tilausmyynti
JOUNI HAANPÄÄ, paperi- ja toimisto-
tarvikkeet, mikrot
KARI LITMANEN, konttori
RAIJA RÖNKKÖNEN, tietohallinto

Paikalliskirjakaupat
Itäkeskus, Tapiola, Joensuu, Jyväskylä, Lappeenranta,
Oulu, Tampere, Turku

12.10.1996 OTETAAN KÄYTTÖÖN UUDET SUUNTANUMEROT!

Helsingin uusi suunta on 09
Tampereen uusi suunta on 03
Turun uusi suunta on 02

Yhtiökokous

OY Stockmann AB:n vuoden 1996 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 16.4. klo 16.00 Finlandia-talon Konserttitalissa Helsingissä, Karamzininkatu 4.

Yhtiökokoukseen on ilmoittauduttava viimeistään 11.4.1996 klo 16.00, puh (90) 121 3133, (90) 121 3802 tai (90) 121 3327.

Yhtiökokoukseen on oikeutettu osallistumaan osakkeenomistaja, joka viimeistään 4.4.1996 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunnan pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen edellyttäen, että osakkeenomistaja oli rekisteröity yhtiön osakerekisteriin ennen 28.9.1994. Tässä tapauksessa osakkeenomistajan on esitettävä yhtiökokouksessa osakekirjansa tai muu selvitys siitä, että osakkeiden omistusoikeutta ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään.

Osingon maksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1995 jaetaan osinkoa 7,00 markkaa osakkeelle. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkaalle, joka hallituksen vahvistamana täsmäytyspäivänä 19.4.1996 on merkitty Suomen Osakekeskusrekisterin pitämään omistajaluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan täsmäytysajan päätyttyä 24.4.1996.

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset tulee ilmoittaa siihen arvo-osuusrekisteriin, missä arvo-osuustili on.

Taloudellinen informaatio

Stockmann julkaisee vuosikertomuksen huhtikuussa ja puolivuotiskatsauksen elokuussa. Osakkeenomistajat saavat ne postitse.

Vuosikertomus ja puolivuotiskatsaus julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Niitä voi tilata Stockmannin tiedotusosastolta puhelimitse (90) 1211, telefaxilla (90) 121 3153 tai osoitteella OY Stockmann AB, Tiedotusosasto, PL 220, 00101 Helsinki.

Aleksanterinkatu 52 B, PL 220, 00101 HELSINKI, puh. (90) 1211

